DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 31
Rugpiūčio - August 9, 1985 | Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 | 30 centų

Savaitės įvykiai

35 valstybių užs. reikalų ministeriai, susirinkę Suomijoj paminėti 1975 m. rugpiūčio 1 pasirašytų vadinamų Helsinkio aktų 10 metų sukaktį, galėjo pasiguosti tik teise apkaltinti Sov. Sąjungą ir jos satelitus už žmogaus teisių nevykdymą.

Valst. sekretorius Shultz Helsinky, paminėdamas pavardes, apkaltino Sov. S-gą nevykdant svarbiausio šio dešimtmečio pažado: gerbti žmogaus teises, leisti šeimom susijungti, laisvai emigruoti, praktikuoti religiją, steigti darbo unijas ir demonstruoti už taiką.

Sov. S-gos užs. reik. ministeris Shevardnadze, atsakydamas į JAV kaltinimus dėl žmogaus teisių nevykdymo, įtikinėjo, kad Sov. S-ga esanti pavyzdys, užtikrinąs žmonėm laisvę nuo nedarbo, skurdo, benamiškumo ir rasinės diskriminacijos.

JAV preiškus savo nepasitenkinimą dėl Pietų Afrikos priemonių malšinant juodųjų riaušes ir atsisakant tartis su juodųjų vadu vyskupu Desmond Tutu, Pietų Afrika atšaukė savo ambasadorių Herbert Beukes iš JAV pasitarimam.

Paaiškėjo, kad Libane laikomieji 7 amerikiečiai įkaitai yra laikomi kraštutinės fundamentalistų šiitų Baalbek mieste gyvenančios Musawi giminės, kuri tikisi už įkaitų paleidimą išlaisvinti jos Kuvaito kalėjime už JAV ambasados išsprogdinimą laikomą giminės narį.

Japonija, JAV ir Sov. S-ga pasirašė aviacijos paktą, apsaugojantį keleivinius lėktuvus nuo nušovimo jiem nuklydus nuo nustatyto kurso.

Sirija perleido Nabih Bezzi vadovaujamai šiitų Amal milicijai 50 sovietų gamybos T-54 tankų ir sugriovė ten buvusią tarp milicijų ir tarp krikščionių ir mahometonų karinių pajėgų pusiausvyrą.

NJ The Star Ledger ir The Record dienraščiai paminėjo, kad Helsinky rugpiūčio 1 susirinkus 35 valstybių užsienio reikalų ministeriam paminėti Helsinkio Aktų 10 m. sukaktį, 400 laivu iš Švedijos atvykusių pabaltiečių, protestuodami dėl Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacijos, surengė prie Sov. S-gos ambasados demonstracijas, kurias stebėjo per 2000 žmonių. Jaunimo surengtą kelionę Baltic Star laivu Baltijos jūroj nuolat lydėjo du sovietų torpediniai laivai.

Prezidentas Reagan pakvietė Sov. S-gos valdovą Gorbačiovą atsiųsti stebėtoją į Nevadoj vykdysimus požeminius branduolinius sprogdinimus, o Sov. S-ga pasiūlė sustabdyti 6 mėn. branduolinių ginklų bandymus, jei ir JAV sutiks tokį moratoriumą vykdyti. Valstybės sekretorius Schultz pareiškė netikįs Sov. S-gos nuoširdumu ir pabrėžė, kad branduolinių ginklų bandymo sustabdymas nepatarnautų JAV reikalam.

Japonija atrado mažiausia 6 sovietų mažų pov. laivų pėdsakus Japonijos jūros teritoriniuose vandenyse.

Prancūzijo televizija parodė birželio mėn. daryto filmo ištraukas, parodančias neblogai atrodantį Andrei D. Sacharovą, išeinantį iš Gorki mieste esančios Zemaško klinikos ir susitinkantį su žmona Jelena G. Bonner.

Dešimties Lenkijos universitetų studentų atstovai, susirinkę Varšuvos universitete, protestavo dėl parlamento priimto įstatymo, suvaržančio akademines laisves.

KAM TARNAUJA MELAS?

Iš Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos Nr. 65

SKYRIUS "MŪSŲ KALINIAI"

V. Petkaus sveikata bloga

1984 m. rudeny kaliniams — kun. Alfonsui Svarinskui, Baliui Gajauskui ir Viktorui Petkui — nebuvo leista pasimatyti su artimaisiais. V. Petkui susitikti su savaisiais neleista iš eilės net penkis kartus. Taigi, jau daugiau du metai niekas iš savųjų jo nematė, nebuvo leista perduoti drabužių. Jau metai laiko, kai į Lietuvą neatkeliavo nė vienas V. Petkaus laiškas. Į savųjų laiškus jokio atsakymo. 1983 m. paskutiniuose laiškuose V. Petkus rašė, jog šlubuoja sveikata, kankina pastovus maudžiantis galvos skausmas.

Pašto siuntų dokumentai byloja, kad kalėjimas jas gauna, bet ar pasiekia kalinį — neaišku.

Kalėjimo administracijos atsakymai į užklausimus apie kalinamą V. Petkų — nieko nepasakantys trafaretai.

Rašo kun. Alf. Svarinskas:

(Kun. Alf. Svarinskas sunkiai dirba)

"Dėkingas visiems, kurie mane prisimena. Viešpaties parama man labai reikalinga, juk žmogiškos jėgos labai ribotos.

Pas mus šįmet ankstyvas ruduo. Spalio 7 d. iškrito sniegas ir prasidėjo šalčiai. Dabar daug sniego ir vakar ryte -22c. Šiandien jau antras atlydys . . .

Dirbu statybose po atviru dangumi. Sunkoka! Jau 60 metų, darbiniai akiniai plus 5.5, o aš neturėjęs kirvio rankose. O visur reikia įpročio, įgūdžių.

Linksmai primenu naują kryžių — bus Dievui didesnė auka. Šiaip sveikata nieko, tik širdis nemėgsta kilnoti sunkumų. Jei stipriai pavargsta (tai būna ne kasdien), tai naktį neužmiegu. Koja nevargina. Daug vaikštau, darau gimnastiką. Su dantimis ne didelė bėda, du pašalino ir įstatė plieninius, bet sulaužiau tiltą apatinį, ir jau du metai vis negaliu sutvarkyti. Bet tai dar pakenčiama.

Nupirkite akinius ir atsiųskite užrašę "akiniai", tada neužsiskaitys banderolė, nes man priklauso tik dvi banderolės per metus . . .

Šiaip nuotaika gera. Skaitau, mokausi kalbas ir tikiu tvirtai Dievo Apvaizda.

Atleiskite, kad mano laiškuose tik materialiniai poreikiai ir nieko dvasiško. Yra širdyje daug dvasiško, bet norisi, kad nors vienas laiškas per mėnesį pasiektų jus.

Štai turiu ir dar vieną prašymą. Lapkričio 2 d. man pranešė, kad atimtas man trumpas pasimatymas gruodžio mėnesį. Broliui parašiau 1 d., todėl galiu pranešti tik per jus — tegul neatvažiuoja. Labai jam dėkoju už brolišką meilę ir krikščionišką pareigingumą. Tegul Viešpats jam atlygina. Tikriausia susitiksime negreit. Reikia taip gyventi, kad amžinybėje susitiktume, o tai visų svarbiausia!

Brolišką sveikinimas visiems kolegoms ir parapiečiams".

Iš kun. Sigito Tamkevičiaus laiškų:

(Mintimis lanko Šiluvą)

. . . . Ačiū už sveikinimus, linkėjimus, maldas. Ačiū visiems, kurie sveikina ir meldžiasi. Koks neįkainuojamai brangus šis dvasinis bendravimas. Nuolatos jaučiu tą nematomą, bet labai brangią paramą, kuriai atstumai ir užtvaros — nėra kliūtys.

Rugsėjo mėnuo man primena labai brangias akimirkas, kai lankydavome Šiluvos Mariją, kokios mielos būdavo kelionės. Kaip gera būdavo Šiluvoje praleisti pusdienį laiko. Sugrįždavome truputį pavargę, bet dvasiniai praturtėję, pakvėpavę ta atmosfera, kuri kelia ir daro mus žmonėmis pagal Jėzaus mintį ir širdį.

Antri metai lankau Šiluvos Mariją mintimi ir širdimi. Nešu po jos kojų tuos pačius rūpesčius ir džiaugsmus, kaip anuomet. Ir lygiai kaip anksčiau jaučiu jos laiminančią ranką . . .

Viešpats Jėzus Kristus, kuris nuolatos stiprina mane, tebūnie ir jūsų tvirčiausia atrama. Su juo ramiai galima eiti per gyvenimą, jausti, kad kasdieną vis nyksta mumyse marus žmogus, kad artinamės prie savo kelionės tikslo — amžinybės".

1984.9.25

Kam tarnauja melas?

Neseniai knygynuose pasirodė K. Bagdonavičiaus feljetonų pamfletų rinkinėlis "Dialogai" (Vilniūs, Vaga, 1984 m.).

Iš šios knygutės Lietuvos tikintieji sužinojo, kaip, pasiremiant Kauno Kunigų seminarijos Rektoriaus interviu, Londono dienraštyje "Guardian" iškreiptai vaizduojama Bažnyčios padėtis mūsų krašte (243 psl.).

Štai rektorius dr. kun. V. Butkus pasakoja, kad 1982 metais kovo mėn. buvusi pašventinta nauja Seminarijos bažnyčia. Tai netiesa. Ta bažnyčia nėra nauja. 1982 m. Seminarijai buvo grąžinta Švč. Trejybės bažnyčia, kuri iš jos buvo atimta prieš 20 metų. Per tuos metus iš nuostabios bažnyčios beliko tik sienos, sugriauti gražiausi altoriai, sunaikinti meniški paveikslai ir statulos. Bažnyčia buvo paversta knygų bazės sandėliu.

Manoma, kad atgauti bažnyčią yra padėjęs a.a. kard. Alfredas Bengšas, kai jis, lankydamasis Lietuvoje, buvo nustebintas menka Kunigų seminarijos koplytėle, kurioje trūko ir šviesos, ir oro ir vietos.

Kun. V. Butkus teigia, jog Lietuvoje yra laikomos pamaldos jaunimui. Iš tiesų valdžia leidžia tokias pamaldas tik Kunigų seminarijos auklėtiniams. Visiems žinomi faktai, kaip sovietinė valdžia reaguoja į jaunimo rekolekcijas, į Kalėdų eglutes vaikams, mokslo metų pradžios paminėjimą, šv. Mišių auką jaunimui. Visa tai skelbiama ne tik religinių susivienijimų nuostatų pažeidimu, bet net antitarybine veikla. (Taip buvo kaltinamas ir kun. Sigitas Tamkevičius teisme.)

Rektorius toliau pasakoja . . . tikintiems jaunuoliams leidžiama patarnauti prie altoriaus".

Tai labai klastingas pasakymas. Atkreipkite dėmesį — nesakoma vaikams, bet jaunuoliams. Religinių susivienijimų nuostatai tai leidžia tik jaunuoliams,

(nukelta į 2 psl.)

KOPENHAGOS MANIFESTAS,

paskelbtas 1985 liepos 26 Baltijos Tribunolo byloje prieš Sovietų Sąjungą

Baltijos Tribunolas Kopenhagoje pareiškia, kad buvusių nepriklausomų Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacija ir aneksija yra pavyzdys nusikaltimo, pažeidžiant tarptautinę viešąją teisę bei sutartis, kurias Sovietų Sąjunga yra ratifikavusi.

Masinė rusų imigracija rimtai sužalojo baltų tapatybę ir politinę struktūrą: kalba, kultūra, religija ir net istorijos mokymasis mokyklose yra nukentėjęs sovietų valdžioje. Baltijos valstybių militarizavimas sudaro tebesitęsiančios grėsmės pasaulio taikai nuolatinį priminimą.

Baltijos tautų teisė į apsisprendimą, nediskriminaciją ir nesikišimą jų protėvių žemėje turi būti sugrąžinta.

Išklausęs patyrusius liudininkus daugelių gyvenimo, teisės bei praktikos atžvilgiu, Baltijos Tribunolas prieina išvados, kad Sovietų Sąjunga yra padariusi ir daro didelę neteisybę šioms tautoms.

Šių trijų Baltijos valstybių likimas yra unikalus žmonijos istorijoj. Niekur kitur pasauly nugalėjusi valstybė nėra okupavusi, aneksavus ir kolonizavus parlamentinių demokratinių šalių. Šis unikalus likimas nusipelno demokratinių vyriausybių pasauly unikalios politikos.

Mes raginame jas pasaulio forumuose kelti sovietų okupacijos Baltijos kraštuose klausimą, reikalaujant laisvės ir nepriklausomybės Estijai, Latvijai ir Lietuvai.

Šiuo Kopenhagos Manifestu mes pareiškiame, kad dabartinė padėtis Baltijos kraštuose pakenkia taikos ir laisvės galimybei Europoje ir pasauly.

Pirmininkas Theodor Veiter, Per Ahlmark, Rev. Michael Bourdeaux, Jean-Marie de Daillet and Sir James Fawcett.

KOPENHAGOJE POSĖDŽIAVO BALTIJOS TRIBUNOLAS

Šių metų liepos 25 ir 26 dienomis Danijos sostinėje, Kopenhagos mieste, posėdžiavo "Baltic Tribunal Against the Soviet Union". Šiame tribunole Sovietų Sąjunga buvo kaltinama už nusikaltimus, padarytus Baltų tautoms — Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Sovietų Sąjunga pripažinta kalta.

Tribunolą organizavo Baltu Santalka (Baltic World Conference), kurią sudaro politinės vadovybės: estų — Estonian World Council, ir latvių — World Federation of Free Latvians, ir lietuvių — Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Tribunolą sudarė penki teisėjai. Pirmininkavo dr. Theodor Veiter, austras, teisininkas ir tarptautinės teisės žinovas. Kiti keturi teisėjai buvo: Per Ahlmark, buvęs Švedijos parlamento atstovas ir ministerio pirmininko pavaduotojas; Jean-Marie de Daillet, Prancūzijos parlamento narys; Michael Bourdeaux, anglikonas, kunigas, profesorius, plačiai pasižymėjęs savo studijomis apie krikščionių persekiojimą Sovietų Sąjungoje; Sir James Fawcett, pasižymėjęs tarptautinės teisės žmogaus teisių žinovas.

Posėdį atidarė Roul Moller, Europos parlamento vicepirmininkas. Tribunolas išklausė kaltinamąjį aktą ir septyniolikos liudininkų parodymus ir jiems statė įvairių klausimų.

Liudininkai: vienas anglas, penki latviai, trys estai, du rusai, vienas vokietis vienuolis ir penki lietuviai.

Lietuviai liudininkai buvo: dr. Tomas Venclova, dr. Aleksandras Štromas, Violeta Rakauskaitė-Štromienė, Bronius Venclova ir Kęstutis Jokubynas. Visi šie lietuviai yra gyvenę okupuotoj Lietuvoj, kol jiems pavyko atvykti į laisvuosius Vakarus.

Po posėdžio tribunolas paskelbė "Copenhagen Manifesto", pripažįstantį Sovietų Sąjungą nusikaltusia visoms trims Pabaltijo tautoms. Tribunolo klausėsi visa eilė žurnalistų iš įvairių Europos valstybių. Buvo ir Tasso korespondentas.

Tribunolas taip pat buvo plačiai rodomas Danijos, Olandijos, Švedijos ir Vokietijos televizijoj. Tassas paskelbė pranešimą, piktai puolantį tribunolą ir jame dalyvavusius asmenis.

Kopenhagos burmistras trečiadienį liepos 24, priėmė pabaltiečių delegaciją. Iš lietuvių dalyvavo dr. K. Bobelis su žmona, inž. Liūtas Grinius ir M. Samatienė.

Į Kopenhagą atvyko: dr. K. Bobelis su žmona, dr. J. Stikliorius, inž. L. Grinius, M. Samatienė, dr. E. Armanienė, O. Barškėtytė, inž. A. Venckus su žmona, dr. A. Janačienė ir gražus būrys lietuvių jaunimo, taikos ir laisvės ekskursijoj Baltijos jūroje dalyviai.

Liepos 26 Kopenhagoje buvo sovietų surengta spaudos konferencija, kurioj dalyvavo septyni atstovai. Jų tarpe buvo vienas asmuo lietuviška pavarde — Julijana Gutauskienė.

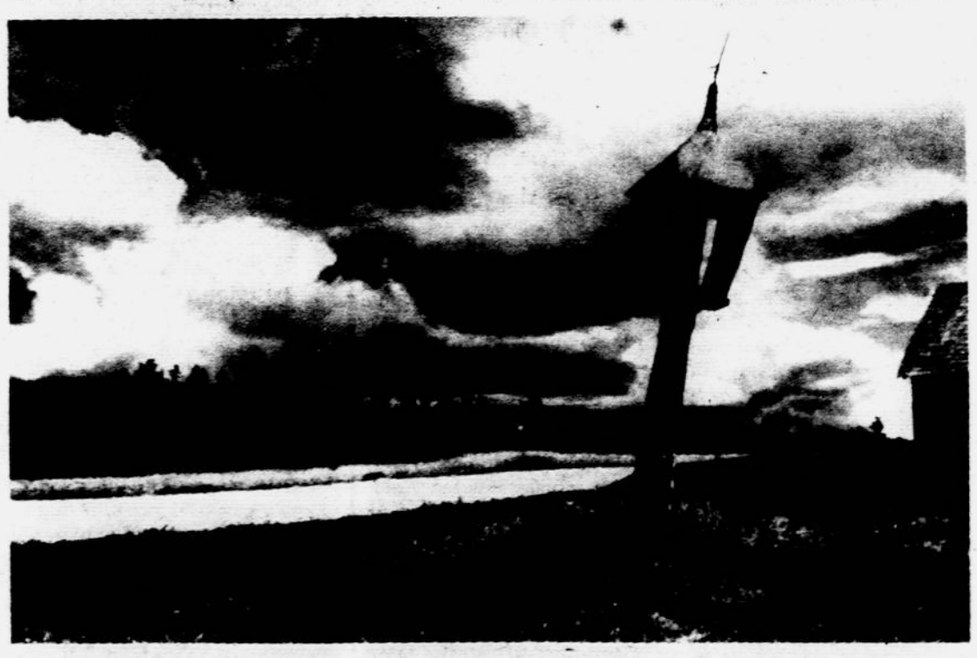

Vienišas ir pavargęs kryžius prie kelio Lietuvoje. Taip buvo kadaise. Dabar jau nebėra pakelės lietuviškų kryžių, liko tik audringos ir liūdnos padangės.

UKRAINIEČIŲ KONFERENCIJA TORONTE

Kanados ukrainiečių organizacijų iniciatyva, Toronto universitete buvo surengta konferencija, tema: "Ukraina ir ukrainiečiai Antrojo pasaulinio karo metu — istorijos pasėkmės". Konferencijoje buvo gilinamasi į įvairius klausimus, susijusius su sovietų ukrainiečiam ir kitų tautybių emigrantam keliamais kaltinimais, kad Antrojo pasaulinio karo metu jie bendradarbiavę su naciais.

Gausių prelegentų tarpe buvo ir du lietuviai: advokatas Povilas Žumbakis, iš Chicagos, kuris yra pasižymėjęs savo veikla ginant emigrantus nuo sovietų kaltinimų, kurių pagrįstumo neįmanoma patikrinti, ir prof. Romas Vaštokas.

Abu lietuviai kalbėtojai ypatingu būdu pabrėžė, kad emigrantam keliami kaltinimai ateina iš sovietinės valdžios, kuri nuosekliai veda emigracijos šmeižimo politiką, net ir atskirais atvejais nesuteikdama jokios galimybės patikrinti kaltinimų pagrįstumą, kas prieštarauja elementariausiom teisės normom.

MIRĖ MUZIKAS JUOZAS ŽILEVIČIUS

Rugpjūčio 5, pirmadienį, 11:55 v.v. vienoje Baltimorės ligoninėje mirė žinomas muzikas ir profesorius Juozas Žilevičius. Jis ilgai gyveno senelių namuose prie Baltimorės. Sunegalavus širdžiai, į ligoninę buvo išvežtas liepos 30.

KOVOS AFGANISTANE

Afganistano komunistinis režimas pirmą kartą tiesioginiai kreipėsi į partizanus, kovojančius prieš sovietinę okupaciją, siūlydamas paskelbti paliaubas Ramadano — muzulmonų pasninko mėnesio laikotarpyje.

Kvietimą paskelbė oficialioji afganų režimo spaudos agentūra "Bakhtar".

Apžvalgininkai pažymi, jog kvietimas laisvės kovotojam paskelbti paliaubas šavaime atskleidžia partizanų karo veiksmų Afganistane labai plačią apimtį.

Pagal paskutines žinias, sovietų okupacinę kariuomenę Afganistane dabar sudaro 110,000 karių. Be to, Sovietų Sąjungos pasienyje su Afganistanu yra dislokuoti dar 35,000 raudonarmiečių, pasirengusių, reikalui esant, skubiai pribūti Afganistane.

Apžvalgininkai šia proga primena, kad prieš penkerius metus, kai sovietai kariškai pasirodė Afganistane, Maskva buvo pranešusi, kad intervencija tebus trumpalaikė tvarkai krašte atstatyti ir kad į Afganistaną tebus pasiųstas labai ribotas sovietinių karių skaičius. Iš šio "riboto" karių skaičiaus, penkerių metų laikotarpyje Afganistane susidarė 110,000 karių okupacinė kariuomenė. Bet ir ši didžiulė armija drauge su afganų režimo kariuomene nejstengia įveikti laisvės kovotojų pasipriešinimo.

DARBININKĄ 70 METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

Nuoširdžiai Gerbiami, Malonūs
DARBININKO
Leidėjai, Redaktoriai, Bendradarbiai.

Artėjant DARBININKO 70 metų sukakčiai, apie tai galvojant, savaime prisimena tie Lietuvių visuomenės neužmirštini asmenys, kuriu idealizmo dėka DARBININKAS ir šiandien ne tik gyvas, bet savo vertingą misiją vykdo jaunatviškoje dvasioje.

Taip pat savaime prisimena, kad DARBININKO gyvavimo metų lygiai pusė šįmet tenka Tėvams Pranciškonams. Šių 70 metų laiko lietuvių, kurie buvo, yra DARBININKUI dėkingi, yra tiek daug, kad nėra asmens, kuris galėtų kalbėti jų visų vardu. Aš reiškiu tik savo asmeninę gilią pagarbą visiems buvusiems ir dabartiniams DARBININKO Leidėjams, Redaktoriams, Bendradarbiams už ikšiolinį ir dabartinį pasišventimą per DARBININKĄ Lietuvių visuomenės visokeriopam — dvasiniam, intelektualiniam, tautiniam labui.

Dievas telaimina jus ir jūsų pasišventimą.

Nuoširdžiai su Jumis,

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS

Savaitės įvykiai

Iš prieš 10 m. Maskvoj susidariusio 20 Helsinkio Aktų vykdymui sekti komiteto narių 18 atsidūrė kalėjime ar buvo ištremti į krašto gilumą ar užsienį, o pats sąjūdis nustojo gyvavęs.

Ugandoj įvyko gen. Basilio Clara Okello ruoštas perversmas prieš krašto prezidentą Milton Obote, kuris spėjo pabėgti į kaimyninę Keniją. Naują prezidentu buvo paskirtas kariuomenės štabo viršininkas gen. Tito Okello, kuris sudarė 10 narių tarybą kraštui valdyti.

Iš Maskvoj vykusio Tarptautinio jaunimo festivalio "už priešimperialistinį solidarumą, taiką ir draugystę" pasitraukė 6 Vakarų Vokietijos jaunimo organizacijos už tai, kad festivalyje buvo leista dalyvauti Vakarų Berlyno jaunimo organizacijom, kurios buvo traktuojamos kaip atstovaujančios atskirą valstybę.

Nors Nikaragvos vyriausybė leido prievarta prieš 4 metus ištremtiem Miskito indėnam grįžti į senąsias gyvenamas vietas prie Coco upės, tačiau Miskito indėnų Misurasata koalicijos vadas Brooklyn Rivera pareiškė, kad indėnų sukilimas vyksiąs ir toliau, tol, kol jiem bus leista kontroliuoti jų gyvenamos žemės ir jos turtų, kol bus suteikta autonomija ir leista turėti politines organizacijas.

Naujasis Peru prezidentas Alan Garcia Perez pareiškė, kad 14 bil. dol. siekiančiom užsienio skolom grąžinti bus leista panaudoti tik 10 proc. gaunamo pelno už eksportuojamas prekes ir kad dėl skolų grąžinimo palengvinimo Peru tarsis tiesiog su suinteresuotom valstybėm, o ne su Tarptautiniu monetariniu fondu. Toks planas nerado pritarimo kitų Pietų Amerikos valstybių tarpe.

JAV besilankantis Kinijos prezidentas Li Xiannian pareiškė, kad JAV artimi santykiai su Taivanu sudaro rimtą kliūtį santykiam tarp Kinijos ir JAV pagerinti.

Amerikos Romos katalikų vyskupai ir Amerikos žydų kongresas sutarė dėl principo, kad deformuotų kūdinių gyvybė turi būti palaikoma, nebent mirimo procesas jau būtų prasidėjęs ir nebūtų vilties gyvybę išgelbėti.

Afganistano partizanai įvykdė didelį visą naktį trukusį puolimą prieš sovietų karo aviacijos bazę Kabule. Sovietai turėjo panaudoti sunkiąją artileriją ir raketas. Tuo pačiu metu vyko dideli puolimai ir Panjshir slėny ir Herat provincijoj, padariusieji sovietam ir afganam didelių nuostolių.

Pagal surašymo duomenis Amerikoj yra 176 miestai, turintieji nemažiau kaip po 100,000 gyventojų.

JAV karo laivyno aukštojo pilotažo lakūnų grupė Blue Angels A-4 Skyhawk kovos lėktuvais atliekami veiksmai ore stebina žiūrovus. Skrisdami 300 mylių per val. greičiu jie atlieka nuostabius grupinius veiksmus, bet nuo 1946 m. 21 lakūnas yra žuvęs per jų surengtus pasirodymus. Jų tikslas — paskatinti jaunimą susidomėti karo laivynu ir jo aviacija.

Iš PLO pirmininko Yasir Arafato pristatytų Jordanui 22 palestiniečių kandidatų į bendrą Jordano ir palestiniečių delegaciją pasitarimam su JAV dėl taikos Artimuosiuose Rytuose Izraelio min. pirm-kas Shimon Peres sutiko priimti tik du kandidatus.

JAV šiuo reikalu įspėjo Izraelį, kad JAV atsižvelgsiančios į Izraelio argumentus, bet nesutiksiančios, kad Izraelis vetuotų JAV pasitarimus su bendra Jordano ir palestiniečių delegacija dėl Art. Rytų taikos.

Lenkijos pogrindžio Solidarumo unijos vadai paragino gyventojus boikotuoti spalio 13 įvyksiančius Lenkijos parlamento rinkimus.

Clevelando Grandinėlės šokėjai šoka įvairių tautybių festivalyje, kurį stebėjo tūkstančiai žmonių. Grandinėlė buvo pranašiausia. Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kauno J. Gruodžio aukštesniosios muzikos mokyklos visuomeniniame muziejuje, kuriam vadovauja Lietuvos nusipelniusi mokytoja Elena Martinonienė, sukaupta per 3000 eksponatų. Renkamos koncertinės afišos, programos bei kita unikali medžiaga. Ja naudojasi Lietuvos valstybinės konservatorijos, Čiurlionio meno mokyklos dėstytojai, studentai, Valstybinė filharmonija bei Kompozitorių sąjungos nariai. Nuolatinis dėmesys skiriamas kompozitoriaus J. Gruodžio, kurio vardą mokykla gavo 1948, muzikiniam palikimui kaupti ir tvarkyti, parodom rengti. Šių metų ekspozicija įruošta vadovaujant dėstytojai muzikologei Elenai Jokūbonienei. Jai talkino dėstytojos Jūratė Urbonavičiūtė, Unia Milerienė, Tatjana Bardelim, Aldona Didžiulytė, Aldona Šikšnienė.

— Vilniaus meno darbuotojų rūmuose birželio 7 įvyko vakaras, skirtas lietuvių literatūros klasikės Žemaitės gimimo 140-osiom metinėm ir literatūros veikėjo, kritiko Povilo Višinskio gimimo 110-osiom metinėm paminėti. Įžanginiu žodžiu vakarą pradėjo Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas A. Zurba. Pranešimą apie Žemaitės gyvenimą ir kūrybą, jos ir P. Višinskio literatūrinį bendradarbiavimą padarė filologijos mokslų kandidatas, docentas A. Sprindis. Minėjimo metu rašytojui V. Brazauskui buvo įteikta Žemaitės premija, kuri jam paskirta už apsakymų knygą "Nežinomų artistų gyvenimas". Šį apdovanojimą, skiriamą už geriausius lietuvių literatūros kūrinius kaimo gyvenimo temomis, Žemaitės kolchozo žemdirbiai yra įsteigę prieš 20 metų, tuo pagerbdami savo kraštietės atminimą.

— Ilgametė Alytaus, Lazdijų ir Varėnos rajonų draugystė išpuoselėjo gražią tradiciją: pradedant 1972-aisiais, kasmet vienam iš minėtų rajonų surengiamas dzūkų liaudies dainų ir instrumentalinės muzikos vakaras. Šiemet, gegužės 12 "Dzūkų godos" nuskambėjo naujuose Simno (Alytaus rajonas) kultūros namuose. "Dzūkų godos" gali būti sektinas pavyzdys aukštaičiam ir žemaičiam.

— Maskvos konservatorijos didžiojoje salėje balandžio 27 ir 28 Kauno valstybinis choras, solistai S. Trimakaitė, Lietuvos nusipelniusi artistė A. Stasiūnaitė, S. Larinas, A. Markauskas, respublikos nusipelnęs artistas V. Prudnikovas ir Lietuvos valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras, diriguojamas respublikos liaudies artisto J. Domarko, atliko G. F. Haendelio oratoriją "Samsonas".

— J. Domarkas, respublikos liaudies artistas, balandžio 30 Leningrade, M. Glinkos kapelos salėje, dirigavo L. van Bethoveno IX simfoniją. **S. L.K.**

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

sulaukusiems 18 metų. Jei Lietuvoje vaikai patarnauja prie altoriaus, tai tik dėl to, kad yra kunigų, kurie tų nuostatų nepaiso, bet vadovaujasi Kristaus žodžiais: "Leiskite mažutėliams ateiti pas mane".

Džiaugiamasi tarsi 22 seminaristai, 1982 metais priimti į Kunigų seminariją, jau sudaro labai didelį skaičių. Prieš karą Lietuvoje buvo ne viena seminarija ir į jas buvo priimama žymiai daugiau jaunuolių. Be to, iš 22 klierikų neaišku, kiek iš jų pasieks šventimus. Tikriausiai jų bus žymiai mažiau, nei tais metais mirs kunigų. Tokia padėtis kartojasi metai iš metų, nepaisant viso sovietinės valdžios "gerumo". Ar tai normalios Bažnyčios darbo sąlygos?

Tame pačiame straipsnyje spausdinamas Vilniaus Šv. Rapolo parapijos klebono Antano Dilio pasisakymas prieš Lenkijos Katalikų Bažnyčią. Iš kur kun. A. Dilys žino, kad Lenkijos kunigai daugiau užsiima nacionalizmu ir mažiau kalba apie Dievą?

Šį kaltinimą mes girdim bedievių spaudoje taikomą ir uoliesiems Lietuvos kunigams.

Nežiūrint praeityje buvusių nesusipratimų, Lietuvos tikintieji palankiai vertina ir domisi kaimynų lenkų pastangomis taip pat nelengvomis sąlygomis išsaugoti tikėjimą savo tautoje.

"ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ"

PUOLA VATIKANO RADIJĄ

Palanga. 1984 lapkričio mėn. žurnalistas Vytautas Miniotas skaitė paskaitą Palangoje. Kalbėdamas apie tarptautinę padėtį, užsipuolė Vatikano radiją, kad jis šmeižiąs tarybinę vyriausybę, skelbdamas, kad ji neleidusi Šventajam Tėvui atvykti į Lietuvą per šv. Kazimiero jubiliejų. "Bet tai netiesa. Aš pats klausiau vysk. L. Povilonį, ar jis kvietė Šventąjį Tėvą į Lietuvą. Vyskupas L. Povilonis atsakė, kad nekvietęs", — kalbėjo susirinkusiems V. Miniotas.

Išplėšė bažnyčią

Skardupiai. (Kapsuko rajonas). 1984 m. iš balandžio 25 d. į 26 d. naktį nežinomi piktadariai, laužtuvu išlaužė duris, įsibrovė į Skardupių bažnyčią, čia išlaužė didžiojo altoriaus tabernakulio dureles ir išnešė Komuninę su Švč. Sakramentu. Nusikaltėliai nesurasti.

Gegužės 26 d. Skardupių bažnyčioje įvyko atsiteisimo pamaldos. Klebonas Boleslovas Čegelskas pasakė atitinkamą pamokslą. Po šv. Mišių jaunimas ir suaugę keliais ėjo aplink bažnyčią. Gegužės ir birželio mėnesiais Skardupių tikintieji ir svečiai gausiai rinkosi į bažnyčią, kur drauge su kunigu atsiprašymo intencija dalyvaudavo šv. Mišiose, priimdavo šv. komuniją.

Girti komjaunuoliai apiplėšė bažnyčią

Gižai. (Vilkaviškio rajonas). 1984 m. gegužės 28 d. naktį buvo apiplėšta Gižų parapijos bažnyčia: išplėštas altorius, su Monstrancija išneštas Švč. Sakramentas, paimtas smilkytuvas, iš bažnyčios rūsio išnešta ir vietoje sunaikinta apie 70 litrų įvairių žiemai paruoštų vaisių ir uogų.

Gyvenvietėje tuoj buvo paskleistos kalbos, kad tai bažnyčioje patarnaujančiųjų darbas, gana drąsiai buvo nurodomos net kai kurių uolių ministrantų pavardės, o Vilkaviškio VRS pareiškė, kad pats Gižų parapijos klebonas kun. Algirdas Pasilauskas nori suvaidinti apiplėšimą ir apkaltinti "dorus tarybinius žmones".

"Vyrai, nusikaltėliai turi būti surasti, ieškokite nors iš žemės iškaskite, o nusikaltimas turi būti išaiškintas. Kai praeitais metais chuliganai nužudė kun. L. Šapoką, Vatikanas paskelbė, kad tai saugumo darbas, tas pats bus ir su bažnyčios apiplėšimu", savo pavaldiniams kalbėjo VRS viršininkas Papečkys.

Kriminalinės paieškos inspektorius Abraitis po trijų dienų išaiškino nusikaltėlius, tai keturi Gižų gyvenvietės komjaunuoliai: Renatas Žališkevičius, Algaudas Klimavičius, Gintaras Valaitis ir Artūras Danielius bei G. Pipynė. Visi išskyrus R. Žališkevičių, pilnamečiai.

Nusikaltimą padarė būdami girti.

1984 rugsėjo 4 - 5 d. įvyko apiplėšusiųjų Gižų bažnyčią teismas. Teismo sudėtis prokuroras Bogužauskas, teisėja Mickevičienė, advokatai — Šipulskis ir Kilikevičius iš Vilkaviškio bei Bulota ir Šilingas iš Kapsuko.

(Bus daugiau)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik lšimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, beltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Sale vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmad., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207 Editorial Office 718 827-1352 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA. LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiura ● Pavardė pasirašyti straipsniai nebutinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Ar išlaikysime Kultūros Židinį?

Vasara artėja prie galo. Neužilgo ateis ruduo, o kartu ir lietuviškos veiklos sezonas Kultūros Židiny. Organizacijos jau dabar planuoja balius, sukaktuves, koncertus ir kitokius, kartais kultūrinius, bet dažniausiai visuomeninius pobūvius.

Kultūros Židiny yra vietos visom pramogom. Čia sutelpa ir sportininkai, ir šokėjai, ir choristai, ir meno mėgėjai, ir kultūros puoselėtojai. Už patalpų naudojimą dauguma aukoja arba mažai, arba nieko. Iš kur tada ateina pajamos Židinio išlaikymui? Kas apmoka prižiūrėtojų algas, mokesčius, elektros bei dujų sąskaitas, apdraudą, reikmenų tiekimą, remontą ir kitas įvairias išlaidas? Iš kur atsiranda tie 53 - 54 tūkstančiai dolerių, kurių kasmet reikia Židinio išlaikymui?

Daugiau negu pusė tų lėšų ateina iš taip vadinamų bingo žaidimų. Tie žaidimai yra legali priemonė "lošimų", arba laimėjimų būdu telkti pajamas šalpos arba labdarybės tikslams. Bingo žaidimus gali pravesti organizacijos, gavusios atatinkamą leidimą iš N.Y. valstijos įstaigų. Sąlygos leidimui gauti nėra sunkios. Reikia tik žmonių, pasišventimo ir kantrybės. Kultūros Židinio ir pranciškonų vienuolyno statybos bei išlaikymo reikalams tokius bingo leidimus yra gavę N.Y. Lietuvių Atletų Klubas ir Pranciškonų Rėmėjų būrelis. Ir vienos, ir kitos grupės bendradarbius beveik asmeniškai suorganizavo ir motyvavo tada Židinio statybos komiteto pirmininkas, o dabar jau mūsų gerbiamas vyskupas Tėv. Paulius Baltakis, OFM.

Pranciškonų rėmėjų grupė veda bingo žaidimus jau 15, o LA Klubas jau 13 metų. Per tą laiką abi grupės Kultūros Židiniui bei vienuolynui surinko daugiau negu keturis penktadalius milijono dolerių. Nuostabiausia, kad tokį milžinišką darbą atliko tiktai maža saujelė žmonių. Vienam bingo žaidimui pravesti reikia apie 15 - 20 darbininkų, o iš bėdos ir mažiau. Reikia tik kartą į savaitę atvykti į bingo salę, per kelias valandas atlikti užduotas pareigas, ir viskas. Darosi daug blogiau, jeigu kiekvieną savaitę ir kiekvieną kartą vis tie patys žmonės turi nešti tas pareigas. Kiti jas neša jau nuo pat bingo žaidimų pradžios. Nenuostabu, kad bingo darbuotojai pavargsta, pasitraukia, arba dantis sukandę atlieka tas mažai žinomas ir mažai garbingas pareigas, veltui laukdami, kad kas nors ateis juos bent retkarčiais pavaduoti.

Abi bingo grupės apeliuoja į New Yorko lietuvių visuomenę, į organizacijas, į pensijon išėjusius vadus, į jaunimą — ateikite pagelbėti išlaikyti Kultūros Židinį. Padėtis darosi kritiška.

Nesulaukus pagalbos ir pakaitų, viena iš bingo grupių turės neužilgo užsidaryti. Visos organizacijos ir grupės, kurios Židinių naudojasi ir jame randa pastogę, turi kuo greičiau ateiti bingo darbuotojam į talką.

Jeigu pagalbos nebus — Židinio durys neužilgo irgi užsidarys. Organizacijų atstovai prašomi kreiptis į Pranciškonų Rėmėjų grupės globėją Tėvą Antaną Prakapą, (718) 235 - 5962, arba į Atletų Klubo ir bingo sekcijos pirmininką Antaną Mičiulį, (718) 441 - 1131.

Atėjo laikas tinkamai atkreipti dėmesį ir aktyviai dalyvauti Kultūros Židinio išlaikymo darbuose. Nuo jūsų priklausys, kiek ilgai Židinys dar bus mūsų.

Alg. Š.

LIETUVIŲ FONDAS PASKIRSTĖ PELNĄ

Lietuvių Fondo vadovybė birželio 29 sukvietė spaudos ir radijo darbuotojų konferenciją Chicagos Tautiniuose namuose, kur susirinko apie 30 žmonių.

Prieš pradedant vaišes maldą sukalbėjo kun. dr. Juozas Prunskis. Pasistiprinus atidaromąjį žodį pasakė Antanas Juodvalkis, LF Informacijos komisijos pirmininkas. Susikaupimo minute buvo pagerbta viena iš LF steigėjų — a.a. Alicija Rugytė, kurios bute įvyko pirmasis LF steigiamasis susirinkimas. Po to buvo pasveikintas varduvininkas, LF Tarybos pirm. Povilas Kilius ir jam sugiedota Ilgiausių metų.

Pirmasis buvo pakviestas kalbėti Povilas Kilius apie LF struktūrą, nustatytą LF įstatuose, kurie suskirstyti į kelis skyrius ir į paragrafus. Vyriausias LF organas yra metinis suvažiavimas. Toliau išrinktoji Taryba, kuri planuoja veiklą, Valdyba vykdo, Kontrolės komisija prižiūri. Be to, dar yra veiklios komisijos: Finansų (pirm. J. Vaznelis), Pelno skirstymo (St. Baras), Informacijos (A. Juodvalkis), Įstatų, Palikimų, Naujų narių verbavimo.

Valdybos pirm. LF kūrėjas dr. A. Razma pasidžiaugė, kad LF išaugo į tokią stiprią finansinę instituciją. Tai esąs ne jo vieno nuopelnas, bet daugelio pasišventusių asmenų nuoširdaus darbo rezultatas. Be pačių steigėjų, vėliau atėjusieji, kaip St. Baras, A. Juodvalkis, Marija Remienė, P. Kilius ir kt. savo pasiaukojimu ir žiniomis padarė tai, kad LF pasiekė 3 milijonų pagrindinio kapitalo sumą. Lietuvių visuomenės pasitikėjimas LF yra nepaprastai stiprus. Praeitais metais į LF įstojo 244 nauji nariai ir dabar jų yra 5560. Iki šiol LF gavo 1,570,000 dol. pelno, kurio didžioji dalis yra išskirstyta lietuviškiem reikalam. Palikimai sudaro labai reikšmingą dalį LF. Taip pat pačiame Fonde veikia antriniai fondai, būtent: agronomų, Janonio, Krukonio, Stankaus ir kt. Bus išleistas naujas leidinys su visų aukotojų pavardėmis. Pinigai kruopščiai investuojami, kad neštų didžiausią pelną.

Pelno skirstymo komisijos pirm. St. Baras, kalbėdamas apie šių metų pelno paskirstymą, pateikė ir šios komisijos sudėtį. Trys atstovai įeina iš LF, būtent, St. Baras (pirm.), G. Balukas, Marija Remienė ir antrininkas M. Drunga, o kiti trys nariai iš LB Krašto valdybos: Irena Pempkienė, Bronius Juodelis (sekr.), V. Kutkus ir antrininkė Dalia Goceitienė.

Be to, dar yra sudaryta speciali pakomisė, kuri rekomenduoja studentus stipendijom gauti.

Komisijos posėdžiuose dalyvavo ir Tarybos pirm. P. Kilius bei Vald. pirm. A. Razma, nors jie balsavimo teisės ir neturėjo. Šiais metais buvo paskirstyta rekordinė suma — **181,000** dol. Iš tos sumos studentų stipendijoms teko 36,000 dol., o bendriems reikalams 145,000 dol.

1. Didžiausia suma teko švietimui — 91,000 dol.
2. Menam — 18,000 dol.
3. Mokslui — 38,000 dol.
4. Visuomeniniam reikalam — 33,000 dol.

Buvo gauta 115 prašymų 580,000 dol. sumai, bet tegalėjo būti patenkinta tik 25%. Komisija dirbo su nepaprastu supratimu, stengėsi patenkinti pačius reikalingiausius. 85% prašymų buvo remtini, tačiau nebuvo išteklių. Išreiškė padėką visiem komisijos nariam už jų nuoširdų pasišventimą.

LF pagrindinis kapitalas, įskaitant ir žemę, pasiekė 3,398,969 dol.

Po trumpų paklausimų ir paaiškinimų, konferencija baigėsi labai draugiškai, visi skirstėsi su tam tikru pasididžiavimo jausmu, kad mes turime stiprią finansinę instituciją, kurios teikiamos sumos stiprina lietuvybę, remia lietuvišką kultūrą ir gelbsti jaunimui išlikti tikrais lietuviais, nors aplinkui siaučia stipri svetimą kultūrų trauka.

A.P.B.

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje, kuri buvo birželio 29 Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Dalyvavo spaudos ir radijo darbuotojai. Iš k. sėdi: Juozas Vilutis, Irena Regienė, Antanas Juodvalkis ir Apolinaras Bagdonas; stovi — Stasys Juškėnas, Mečys Valiukėnas, Juozas Žygas, Juozas Žemaitis ir Petras Petrulis. Nuotr. Jono Tamulaičio

VISI KELIAI VEDA Į LIETUVOS VYČIŲ SEIMĄ

Rugpjūčio 8 - 11 dienomis Lietuvos vyčių 72-ras seimas įvyksta New Haven, Conn., Yale universiteto patalpose. Tie seimai šaukiami nuo 1913 metų. Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet tikimasi, kad seimas paliks gerą įspūdį ne tik suvažiavusiems vyčiams, bet ir kiekvienam kuris dalyvaus šiose iškilmėse.

Tuo pačiu metu vyksta ir Kunigų Vienybės suvažiavimas Yale universiteto patalpose. Tai šios iškilmės turės net dvigubą reikšmę ir prasmę.

Vietinė 50toji vyčių kuopa uoliai dirba, kad priimtų ir pavaišintų svečius ir delegatus. Jų gali būti per 500.

Šių metų seimo dėmesis bus skirtas jaunimui. Nors Amerikoje gimęs lietuvių jaunimas pritampa prie Amerikos visuomenės, bet jis vistiek trokšta lietuviškos kultūros ir nori susipažinti su lietuviškom tradicijom. Šio seimo tema bus — Jungti Amerikos lietuvių jaunimą į vyčių organizaciją.

Pažymėtina, kad per pastaruosius metus lietuviai, kurie yra vedę kitatautes, ar ištekėję už kitataučio, rašosi į vyčių organizaciją. Jų skaičius didėja. Jų uolumas organizacijoje — neapsakomas.

Lietuvos vyčių organizacija savo aukštumą pasiekė 1921 metais. Tada buvo 5,000 narių, kurie sudarė 100 kuopų. Dabar tikimasi, kad šis skaičius bus pralenktas, nes organizacija nuolat didėja. Svarbu, kad su vyčių augimu didėtų ir meilė Lietuvai, kad gyvuotų lietuvybė.

Šiandien lietuvių visuomenė dėkinga Lietuvos vyčiam, kurie per tiek metų savo rūpesčiu ir pasišventimu palaikė lietuviškas tradicijas Amerikoje ir puoselėjo Lietuvos kultūrą.

Vincas Gražulis

JAV, turėdamos duomenų, kad Nikaragva yra įsivėlusi į šešių JAV karių nužudymą Salvadore, ją įspėjo, kad bus atitinkamai atsilyginta už bet kuriuos teroristinius veiksmus prieš JAV karius ar civilinius asmenis ar įstaigas Centrinėj Amerikoj.

POETAS ANTANAS BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto.—
Giedu senųjų žodelius . . ."

(Iš A. Baranausko "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla— kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

26. —

Baranauskas — religinių giesmių kūrijas

Poetas Baranauskas užaugo kaime, kuriame buvo pilna giesmių. Žmonės giedojo rytais ir vakare, advento ir gavėnios metu. Tai buvo lietuviškieji viduramžiai, giliai religingi. Kiekvienas darbas buvo surištas su malda, religiniu atsidūsėjimu.

Savo kelionėje į Peterburgą poetas prisimena namiškius, prisimena ir giesmes, maldas, maldas ir už jį — iškeliaujantį. Tad giesmės gelmes jis jautė nuo pat savo jaunystės. Malda ir giesmė buvo jam gyvenimo dalis. Jis pats mėgo giedoti, net vyskupu būdamas, sukviesdavo savo artimuosius giesmei. Jis pats parašė ir žodžius ir daugeliui giesmių sukūrė muziką.

Religinė nuotaika apgaubia beveik visą jo poeziją, išskyrus "Anykščių šilelį". Jis nuolat kreipiasi į Dievą, džiaugiasi Dievo palaima, įžiūri Dievo rykštę — bausmę ir suveda į atgailą, į Dievo malonę. Šiom religinėm nuotaikom jis lyg kokiu laku nudažo savo poeziją, duoda jai tokį charakterį.

Giesmė jau yra sueiliuota, meniška forma išreikšta malda, gilus žmogaus prasivėrimas Dievui. Poetas Baranauskas buvo mistikas, giliai pergyvenęs religines apraiškas, pats daug meldėsi, net rankas iškėlęs prabūdavo valandas. Tad religinė giesmė buvo su juo visą gyvenimą. Poeziją jis rašė savo jaunystėje, o giesmes rašė visą gyvenimą. Daugiausia jų parašė būdamas jau vyskupu, savo senatvėje. Vienos jo giesmių yra originalios, kitos vertimai iš lenkų ir lotynų kalbų.

Religinės giesmės iki Baranausko buvo gana skurdokos, sausos, lyg iš medžio išdrožtos, nes jas rašė pagal užsakymą dažniausiai mažo talento poetai. Baranauskas savo talentu lietuvišką giesmę išugdo, tiesiog ją įpilietina. Nė vienas lietuvis poetas nėra sukūręs tiek daug religinių giesmių, kaip Baranauskas. Mes ir pamirškome, kad tai Baranausko parašyta, giedama bažnyčioje lyg būtų jos atėjusios iš senų kantičkų. Giedame per Kalėdas, Velykas, per gegužines pamaldas, advento ir gavėnios metu.

Baranauskas nesirūpino savo giesmių likimu, jų išleidimu, suvedimu į kokį leidinį. Jis parašydavo, sugiedodavo ir siųsdavo savo giminėm į Anykščius. Jau iš ten, kaip kita jo poezija, per rankas sklido į žmones.

Barauskui mirus, jo buvęs mokinys prel. Adomas Jakštas-Aleksandras Dambrauskas jo giesmes surinko ir išleido atskira knygele. Jakštas kaip tik giesmių rankraštį Anykščiuose gavo iš Rozalijos Žekonienės.

Jakštas jau giesmes sutvarkė, jas surikiavo pagal bažnytines šventes ir metų eigą. Tą leidinį pavadino "Vyskupo A. Baranausko dvasiškos giesmės", ir Šv. Kazimiero Draugija išleido 1909 m. Ten yra įdėtos 27 giesmės.

Kanauninkas Juozas Tumas - Vaižgantas surado jau paties Baranausko ranka chronologine tvarka surašyta 32 giesmių rinkinį, kartu su Graudžiais verksmais.

Iš to paties Baranausko padaryto sąrašo matome, kad pirmasis giesmes jis parašė Varniuose 1857 - 58. Tai buvo penkios artojų giesmės. Jas vysk. Valančius įdėjo į savo kantičkas ir pažymėjo, kad jas parašė "klierikas Antonas Baranauskis". Kantička buvo išleista 1860 metais.

Populiari jo giesmė "Sveika Marija, dangaus Lelija, — parašyta Kaune 1871 metais. "Graudūs verksmai" parašyti 1898 ir 1901 Seinuose. Parašė giesmių ir lankydamas savo vyskupijos parapijas.

Jakšto išleistoje giesmių knygoje randama šias Baranausko populiarias, plačiau žinomas giesmes: Varvinkit rasą dangūs iš aukštybių, Piemenėliams vargdienėliams, Stabat Mater (du lietuviški vertimai), Kryžiaus medi, Linksma diena mum prašvito, Skaisčiausioji gražiausioji, Sveika, marių žvaigžde, Sveika Marija, dangaus lelija, Veni Creator (du variantai), Dievas mūsų priebėga ir stiprybė, Linksmybė mano Tu Jėzau esi, Dėkui gi dėkui, Jėzau maloningas, Graudūs verksmai.

Religinės giesmės savo turiniu yra gana panašios — jos daugiausia kalba apie atgailą, Kristaus Kančią, Švenčiausios Mergelės Marijos sielvartus, žmogaus paklydumus, vargus ir prašo pagalbos, užtarymo tuose varguose. Giesmėse atsispindi ir daug krašto kolorito, žmonių papročių. Lietuva buvo artojų tėvynė, žemdirbių, ūkininkų tėvynė. Jų pasaulis nesudėtingas, glaudžiai sutapęs su gamta. Tai iš jų maldose bei giesmėse atsispindi tas paprastumas, tiesiog jauti, kad čia meldžiasi ir gieda žemdirbiai, o ne kalnų kokie darbininkai, miškų kirtėjai sielininkai.

Drauge tos giesmės pavirsta rauda, kažkokiu ilgesingu šlamėjimu, kažkas panašaus į rudenį ūžiančius, graudžiai šniokštančius medžius.

Artojėlių giesmės

Su penkiom artojėlių giesmėm prasideda Baranausko religinės giesmės. Jas rašė, būdamas Varnių seminarijoje ir prisitaikydamas prie savo didžiojo Ganytojo — vyskupo Valančiaus, kuris ir sukūrė epochines kantičkas. Valančius, redaguodamas tas giesmes, taisydamas, pats prirašydamas, mėgo epinę, ilgą eilutę, kad būtų daug pasakyta. Skambumo ir žodžių sklandumo jis neieškojo.

Tokiu stiliumi ir Baranauskas parašė pirmąsias savo giesmes. Jų eilutės ilgos, sunkios, nepasižymi savo sklandumu ir skambumu.

Štai ištraukėlė iš Artojėlių giesmės:

Viešpatie, Tavęs šaukiam giluman prasmegę,
Gelbėk mus, štai skęstam, Tu gi, Dieve, miegi.
Štai vilnys pagundų iš visur patvino,
Nei kelio, nei pagelbos dūšia nebežino . . .
Kelkis, Viešpatie, Kelkis, išgirsk balsą mūsų,
Būki tiktai tarp mūsų, su Tau bus mums drąsu,
Būki tiktai tarp mūsų tikrų katalikų,
Išblaškyk visas kares, bus visiškai tyku . . .

Čia poetas prisimena sceną, kaip Kristus miegojo apaštalų laive. Puikiai ją toliau vaizduoja, dramatiškai aprašo, kaip pagundų vilnys blaško laivą. Ir dramatiškai šaukia: *Kelkis, Viešpatie, kelkis!* Poetas rašo: — *Išgirsk balsą mūsų, būki tiktai tarp mūsų, su tau bus mums drąsu."*

Baranauskas rašė tarmiškai, vietoj drąsu vartojo tarmišką lytį — "drąsu".

(Bus daugiau)

PAMINĖTA KUN. VIKTORO DABUŠIO 50 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Kun. Viktoras Dabušis atkeliavo iš Floridos pavaduoti Šv. Kazimiero parapijos administratorių kun. Antaną Bertašių, kuris kuriam laikui kitur išvyko. Tada parapijos taryba nusprendė surengti iškilmingą kun. V. Dabušio kunigystės 50 metų jubiliejų. Kun. V. Dabušis Patersono Šv. Kazimiero parapijoje sėkmingai dirbo 19 metų. Čia jis visada liks savas parapijos kunigas.

Kun. V. Dabušio kunigystės 50 metų sukaktis suėjo birželio 15, bet šis iškilmingas jo sukakties minėjimas įvyko liepos 21, sekmadienį, 10:30 v.r., kai yra lietuviškos mišios.

Pamaldos bažnyčioje

Kad kun. Dabušis turi gausų bičiulių ir draugų būrį, parodė bažnyčion susirinkusieji žmonės, užpildydami beveik visą bažnyčią, nors paprastaisiais sekmadieniais į ją susirenka tik kokios šešios ar septynios dešimtys parapijiečių.

Prieš prasidedant pamaldom ir, belūkuriuojant sukaktuvininko ir jo palydos, smuiku religinius kūrinius grojo Julius Veblaitis, palydimas parapijos vargoninkės Eleonoros Williams.

Netrukus bažnyčion įžengė ir sukaktuvininko procesija, kurioj dalyvavo Patersono vyskupas Frank J. Rodimer, už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, šios vyskupijos pareigūnai — kunigai, tėvų pranciškonų Brooklyne vienuolyno viršininkas tėvas Leonardas Andriekus, OFM, ir kiti lietuviai kunigai bei patarnautojai. Juos sutiko tvirtai skambanti choro ir vargonų giesmė.

Padėkos Mišias celebravo sukaktuvininkas su Apreiškimo parapijos Brooklyne klebonu kun. Jonu Pakalniškiu, nepriklausomoj Lietuvoj buvusiu savo vikaru, ir kunigu Vytautu Pikturna, kurį laiką kartu studijavusiu Kunigų seminarijoj Kaune. Mišiose be jų dalyvavo abu vyskupai, Tėv. Andriekus, O.F.M., vyskupijos generalinis vikaras msgr. Joseph Brestel, vyskupo sekretorius kun. Edward Kurtyka ir šią parapiją kurį laiką administravęs kun. Jacob Pallivathukall.

Mišios buvo aukojamos lietuviškai, tik pirmasis skaitymas ir evangelija buvo skaityta anglų k. Pirmąjį skaitymą anglų k. atliko Dennis Baker, o antrąjį lietuviškai — tautiniais rūbais pasipuošusi Rasa Eitmanaitė. Aukas prie altoriaus atnešė Parapijos tarybos pirm-kas George ir Mary Yesulitis. Gražų, giliom tautinėm ir religinėm mintim persunktą pamokslą pasakė kun. V. Pikturna.

Mišiom pasibaigus procesiją iš bažnyčios išlydėjo choro galingai giedama "Graži tu, mano brangi tėvyne" giesmė.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, apsilankė skautų suvažiavime kuris buvo Dainavoje gegužės 25 - 27. Jam skautai įteikė simbolišką dovaną. Nuotr. Teresės Meiluvienės

Prie vaišių stalo

Bažnytinei minėjimo daliai pasibaigus, per 160 žmonių rinkosi Tides restorane, North Haledon, iškilmingų pietų. Visiems susėdus prie stalų, Parapijos tarybos pirm-kas G. Yesolitis pasveikino susirinkusius. Buvo visų sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Jo pakviesta Rūta Gudelienė perskaitė sukaktuvininką sveikinusius raštu. Sveikino abu lietuviai vyskupai — Vincentas Brizgys ir Antanas Deksnys, Lietuvių Fronto Bičiulių vardu inž. Juozas Rygelis, Ateitininkų Federacijos vardu buvęs jos vadas prof. Simas Sužiedėlis, LB X-sios tarybos pirmkas dr. Kazys Ambrozaitis, jautriai ir gražiai sukurtu eilėraščiu broliai ir seserys ir jų vaikai iš Lietuvos.

Sukaktuvininką sveikina

Tada Patersono vyskupas Frank Rodimer buvo paprašytas ir palaimino valgius, ir prasidėjo tik alumpalaistomi pietūs. Jų metu tarpais buvo klausoma sveikinamųjų kalbų. Sukaktuvininkui buvo įteiktas visų dalyvių pasirašytas lietuviškas adresas su parapijietės Betty Dowhen ta proga sukurtu eilėraščiu. Adresą meniškai apipavidalino Vytautas Gružas, o eilėraštį perskaitė ir adresą įteikė eilėraščio autorė.

Lietuvos Vyčių Patersono kuopos vardu sveikino jos pirmininkas Juozas Balutis, Sodaliečių vardu — Mary Kemezis, tėviškės Lietuvoje kaimynas, dabar Waterbury, Conn., gyvenąs LB darbuotojas Viktoras Vaitkus, Šventojo Vardo draugijos vardu jos pirm-kas Anthony Yuskaitis, LB New Jersey apygardos vardu jos pirmininkas Kazys Jankūnas, Dainavos stovyklavietės kūrėjų vardu jos vienas pagrindinių steigėjų ir rūpintojų — prof. Adolfas Damušis, PLB ir Gečių šeimos vardu — PLB vicepirmininkas inž. Algimantas Gečys.

Parapijiečių vardu ilgesnį sveikinimą pasakė uolus šios parapijos narys ir visuomeninin kas Antanas Masionis. Sveikinimus užbaigė abu vyskupai: amerikietis didžiuodamasis kun. Dabušio energija ir parapijos gyvastingumu, o lietuvis — iškeldamas sukaktuvininko pasiryžimą talkinti kiekviename prasmingame darbe.

Sukaktuvininko veikla

Kun. Viktoras Dabušis nėra eilinis kunigas. Jo organizacinius ir visuomeninius gabumus anksti pastebėjo jo dvasinė vyresnybė, ir jam neteko ilgai dirbti sielovadinio darbo parapijoje. Jau 1938 m. jis buvo paskirtas Kauno arkivyskupijos Katalikų veikimo centro Kauno rajono akcijos direktorium, kur jis ir praleido savo visuomeninės veikios metus, organizuodamas ir dirbdamas su pavasarininkais, ateitininkais ir kitom katalikiškom organizacijom. Tik Lietuvą okupavus raudoniesiem ir saugojant sukaktuvininką nuo tikro išvežimo į Sibirą, jis vėl buvo pasiųstas į Pagirio parapiją klebonu.

Atsiradęs Vokietijoje, vėl nesėdėjo be darbo ir rūpesčių: jis įvairiom priemonėm lankė didesnius ir mažesnius lietuvių telkinius, teikė jiem dvasinius patarnavimus, kol, suorganizavus pabėgėlių stovyklas, ilgesniam laikui įsikūrė Spackenbergo stovykloje, kur buvo stovyklos kapelionu Schlesvig-Holstein provincijos ir vėliau visos anglų zonos lietuvių katalikų dekanu, Misijos įgaliotiniu, Pinnebergo D.P. universiteto kapelionu. Greta to, buvo ir Skautų Brolijos Hamburgo tunto ir vėliau visos Brolijos dvasios vadu.

1950 m. atvykęs į JAV, įsijungė į pranciškonų leidžiamo Darbininko redakcijos kolektyvą ir jame išdirbo iki 1962 m. Čia dirbdamas uoliai dalyvavo atgaivinto Ateities žurnalo leidimo darbuose, organizavo fondą žurnalui ir knygom leisti, buvo veikliu Ateitininkų Federacijos generaliniu sekretorium.

1962 m. pradėjo vikarauti lietuvių šv. Kazimiero parapijoje Patersone. Čia jis rūpinosi jaunimu, kad jis nenulietuvėtų. Organizavo ateitininkų kuopeles ir su jomis dirbo. Jis buvo vienas iš uoliausių Dainavos stovyklos organizatorių, rūpinosi jos įkūrimu ir išlaikymu. Jai įsteigti jis sugebėjo sutelkti net per 30,000 dol. O kur dar veikla kitose katalikų organizacijose ir Kunigų Vienybėje?

Per jo rankas įvairiem lietuviškiem katalikų darbam perėjo didelės pinigų sumos ir daug išliekančių darbų už juos buvo atlikta, bet pats nepamėgo pinigo ir jo netaupė, ir ne tik iš kitų pinigus rinko, bet ir pats gausiai aukojo.

Vėliau jis tapo šios parapijos klebonu. Šios parapijos sielovadinėje tarnyboje jis praleido 19 metų. Pagaliau ir jo judrumui atėjo riba, ir jis išėjo į užtarnautą poilsį, bet ir čia ir išvyko į Floridą, bet ir čia nuo visų darbų nepasitraukė, tik šiek tiek juos sumažino.

Nežiūrint turėtos širdies atakos, jis vis dar tebėra judrus, didelės energijos ir tokių pat plačių polėkių. Gal daugiau raukšlių veide atsirado, gal plaukai labiau pabalo ir praretėjo, bet jis iš lietuviško ir katalikiško gyvenimo dar nepasitraukė ir nemano greitai pasitraukti, jei tik Visagalis Dievas ir toliau teiks jam jėgų ir energijos.

Sveikinamosios kalbos įkyri, bet kiekvienas sveikintojas turėjo ką nors nauja apie sukaktuviniką pasakyti, nes jo gyvenimas buvo šakotos veiklos gyvenimas, kurį dar labai žiauriai buvo paveikusios abi okupacijos, tremtis ir nesvajotas kūrimasis svetimose žemėse, nors širdis ir protas niekada nepaliovė traukusios ir ilgėjusios gimtosios žemės, kuriai tarnauti sukaktuvininkas buvo pasiruošęs.

K. Jankūnas

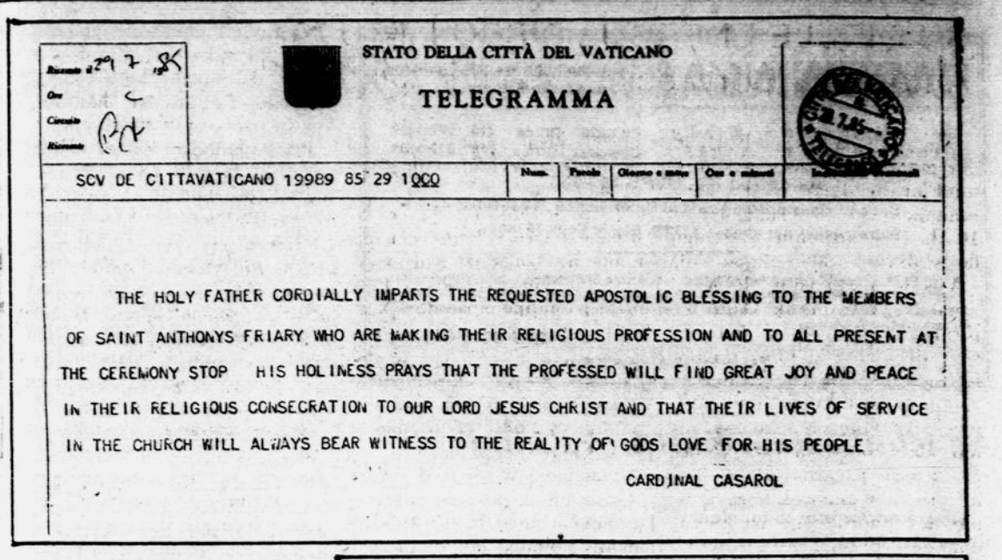

STATO DELLA CITTÀ DEL VATICANO

TELEGRAMMA

SCV DE CITTAVATICANO 19989 85 29 1000

THE HOLY FATHER CORDIALLY IMPARTS THE REQUESTED APOSTOLIC BLESSING TO THE MEMBERS OF SAINT ANTHONYS FRIARY WHO ARE MAKING THEIR RELIGIOUS PROFESSION AND TO ALL PRESENT AT THE CEREMONY STOP HIS HOLINESS PRAYS THAT THE PROFESSED WILL FIND GREAT JOY AND PEACE IN THEIR RELIGIOUS CONSECRATION TO OUR LORD JESUS CHRIST AND THAT THEIR LIVES OF SERVICE IN THE CHURCH WILL ALWAYS BEAR WITNESS TO THE REALITY OF GODS LOVE FOR HIS PEOPLE

CARDINAL CASAROL

ŠV. TĖVO PALAIMINIMAS

Jau buvo rašyta Darbininke apie kardinolo Mario Luigi Ciappi (Čiapi) du vizitus pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte. Grįžęs iš savo kelionių po Ameriką, jis iš Šv. Tėvo parūpino sveikinimą tiems jaunuoliams pranciškonams, kurie rugpjūčio 15 d. Kennebunkporte darys vienuoliškus įžadus ir taip pat visiems iškilmės dalyviams. Čia pateikiame kardinolo laiško vertimą ir Šv. Tėvo telegramą, pasirašytą Vatikano valstybės sekretoriaus kard. Casarolio.

Vatikanas, 1985 m. liepos 30 d.

Gerb. Tėve Gvardijone,

Jaučiuosi laimingas ir pagerbtas, galėdamas atsiųsti Šv. Tėvo palaiminimo telegramą tiems, kurie darys laikinus ir amžinus įžadus.

Žolinėje, kai vyks ta iškilmė, aš taip pat būsiu su Jumis malda ir geriausiais linkėjimais.

Tegul lydi Jus Kristaus, visatos valdovo, ir Jo dieviškos Motinos, Angelų Karalienės, ramybė ir gėris!

Jūsų

kard. Mario Liugi Ciappi,
Šv. Tėvo rūmų teologas.

ATEITININKŲ LITERATŪROS PARODA

Ateitininkų kongreso metu vyks ir ateitininkų literatūros paroda. Ji apims poeziją ir beletristiką, ideologinius, religinius, mokslinius veikalus, ateitininkų parašytus mokyklinius vadovėlius bei jų redaguotus veikalus.

Norintieji išstatyti savo mokslines dizertacijas, prašomi atsiųsti dizertacijų kopijas, nes nors paroda bus saugojama, tačiau ji nebus apdrausta.

Parodoje kviečiami dalyvauti visi ką nors parašę ateitininkai, Gyvenantieji už Chicagos ribų, prašomi savo darbų nesiųsti, išskyrus asmenines dizertacijas. Parodos rengimo komitetas pasinaudos Chicagos asmeninėmis arba viešosiomis bibliotekomis. Jei kas atsiųs, išstatysime, o po kongreso perduosime Pedagoginio lituanistikos instituto bibliotekai, nes knygų grąžinimas yra susijęs su išlaidomis ir darbu.

Ateitininkai, gyvenentieji už Chicagos ribų, prašomi iki rugpjūčio 25 d. pranešti apie norą dalyvauti literatūros parodoje Stasei Petersonienei, 2534 W. 40th Str., Chicago, IL 60632, tel. 847-1693.

Stasė Petersonienė,
Parodos rengimo k-to pirmininkė

— Kun. Pijus Brazauskas, šiemet lapkričio mėn. baigiąs 80-tuosius metus, pensininkas, menininkas, ilgą laiką tarnavęs Oragono valstijoje, atvyksta į Phoenix, Ariz., ir apsistos Sacred Heart Home pas seseles. Lietuvoje jis yra studijavęs meną ir išpuošęs Pajevonio bažnyčią.

LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuviai nusiskundžia, kad kokios tai "Mary Immaculate Queen of the Universe'" (Nekalčiausios Marijos Pasaulio Karalienės) vienuolės lanko lietuvių šeimas, įstaigas įkvriai reikalaudamos pagalbos — aukų.

Spokane (Washington valst.) dijecezijos Kūrija, kurios dijecezijos ribose yra minimos bendruomenės centras, įspėja laišku 1985 metų liepos mėnesio 24 dienos, kad ta bendruomenė, nors save vadina katalikiška, yra schizmatinė - atsiskyrusi nuo Romos Katalikų Bažnyčios, kad yra pasireiškusi agresyviai, reikalaudama aukų.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, Šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenumeruoji?

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair of Lithuanian Studies
University of Illinois at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1985 m. birželio mėnesį:

500 dol. Jonas Kancevičius, Lawrence, MA; William J. Markalonis, Reynoldsville, PA; Dr. Juozas J. Plikaitis, Chicago, IL (viso 600 dol.); Dr. Jurgis Steponavičius, Suhr, Šveicarija.

300 dol. Genovaitė Stančienė, Mt. Vernon, NY.

250 dol. Dr. Vaclovas Dargužas, Thun, Šveicarija; Rūta Kleva Vidžiūnienė, Valencia, CA (viso 600 dol.).

200 dol. Vladas ir Raminta Sinkai, Western Springs, IL (viso 400 dol.); Šveicarijos LB Krašto valdyba, per dr. V. Dargužą (viso 250 dol.).

120 dol. Dr. Kostas Augevičius ir Irena Augevičiūtė-Kostli, Berne, Šveicarija.

100 dol. Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M., Brooklyn, NY; Linda Juodelienė, Chicago, IL; Ignas Juzėnas, Palos Heights, IL; Jonas ir Natalija Kiaušai, Harrison, NJ (viso 125 dol.); Leonas ir Petronėlė Krajauskai, St. Petersburg, FL (viso 300 dol.); Veronika Krašauskienė, Surfside, FL (viso 450 dol.); Lietuvių Moterų Federacijos Hartford klubas, per Zitą Dapkienę; Ona Linderienė, Berne, Šveicarija; a. a. Algimanto Mackaus atminimui — motina Marcelė Mackienė, Cicero, IL (viso 300 dol.); Vaclovas ir Vanda Mažeikai, Park Ridge, IL; Viktoras ir Kristina Nakai, Falls Church, VA; John S. Nalivaika, Oak Lawn, IL; Dr. Vytautas Pakalnis, Evans, GA (viso 125 dol.); Birutė Prašmutaitė, E. Malvern, Australija (viso 300 dol.); Dr. Petras Radvila, Berne, Šveicarija; Jonas ir Albina Savickai, Chicago, IL; J. K. Vembrė, Boston, MA (viso 1,200 dol.).

50 dol. Vytautas ir Alfonsa Budrioniai, Crete, IL (viso 100 dol.); Juozas Jakštas, Lakewood, OH (viso 765 dol.); Dr. Alf. Kušlys, Berne, Šveicarija; a. a. Vytauto Petrausko atminimui — Vytautas ir Nijolė Balzarai, Chicago, IL; Narcizas Prielaida, Geneve, Šveicarija; Romas ir Gertrude Šatai, Huntsville, AL (viso 75 dol.).

25 dol. Vincas ir Sofija Klevai, Richmond Hill, NY (viso 100 dol.); Romas Masiulionis, Buffalo, NY (viso 75 dol.); Bronius Šliažas, Chicago, IL.

10 dol. Peter M. Dylis, Utica, NY; Gintaras Grušas, Agoura, CA; Stasys Vaitkevičius, Zurich, Šveicarija.

Pagal pasižadėjimus gauta:

3000 dol. Vincas Akelaitis, Cleveland, OH (įmokėta 2,500 dol.).

1,000 dol. Antanas Dundzila, McLean, VA (įmokėta 800 dol.); Anicetas Grigaliūnas, Chicago, IL (įmokėta 1,750 dol.); Lionginas Morkūnas, Rochester, NY (įmokėta 1,000 dol.); Dr. Antanas ir Janina Stankai, Stuart, FL (įmokėta 1,000 dol.).

500 dol. Irena Baleišienė, Chicago, IL (įmokėta 400 dol.); Bladas Daukantas, St. Petersburg Beach, FL (įmokėta 450 dol.

400 dol. Walter Klosis, Maspeth, NY (įmokėta 300 dol.).

100 dol. Justinas Liaukus, St. Petersburg Beach, FL (įmokėta 350 dol.).

Lėšų telkimo vajus prasidėjo ir sėkmingai vyksta. Kviečiame visus prisidėti prie Lituanistikos katedros steigimo. Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame. Čekius prašome rašyti ir siųsti: Lituanistikos katedra arba Lithuanian World Community Foundation 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas
Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

LITHUANIAN HERITAGE TOURS

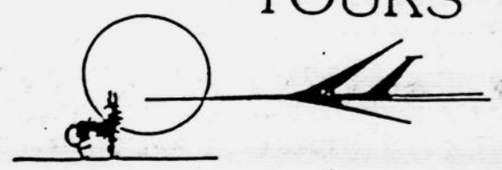

RUOŠIA KELIONĘ Į LIETUVĄ.

Kelionei vadovauja Baltic Associates vedėjas Gintaras Karosas

Kelionė vyksta 1985 m. rugsėjo 25 - spalio 8 d.
Kelionės kaina nuo Bostono — New Yorko — 1495 dol.
Varšuvoje — 2 naktys, Lietuvoje — 10 parų. Į kelionės programą įeina: Swissair lėktuvas, transportacija, nakvynė pirmos klasės viešbutyje, pilnas maistas, įdomios ekskursijos, specialus susitikimas su Varšuvos ir Punsko lietuviais.
Bus pagaminta kelionės video filmas

Informacijos reikalais kreiptis:

BALTIC ASSOCIATES
P.O. Box 8248
BOSTON, MA 02114
TEL. 617 269 - 4455

Norintieji dalyvauti šioje ekskursijoje, turi užsiregistruoti iki rugpiūčio 15 ir įmokėti 200 dol. užstato.

SU DIDELE ENERGIJA DIRBO LIETUVAI
Antaninos Bortweck 90 metų sukaktis

Antanina Bortweck-Bružaitė, jau metų metus gyvenanti saulėtoj Floridoj, Lake Worth, geroj nuotaikoj ir sveikatoj liepos 16 d. savo artimųjų ir draugų tarpe atšventė 90-tą gimtadienį.

Vos 17 metų jaunuolė Antanina atvyko į Ameriką dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Pati per save dirbdama lavinosi, sukūrė lietuvišką šeimą, ištekėdama už susipratusio lietuvio Jono Bortweck, ir ilgiausią savo gyvenimo dalį praleido Stamforde, Ct. kur su pagarba iki šių dienų prisimenama tiek lietuviškame, tiek amerikiečių visuomeniniame gyvenime.

Bortweckienė mokėjo sujungti savyje meilę ir darbą abiem tautom ir tuo būdu laimėjo Lietuvai daug draugų ir pritarėjų. Jos vyras Jonas, dabar jau senai miręs yra buvęs Pirmo pasaulinio karo veteranas. Antanina ilgus metus buvo Stamfordo karo veteranų posto prezidentė ir iki šiol yra to posto amžinas garbės narys. Pokario metais organizavo visokeriopą pagalbą besikuriančiai Lietuvai, pati su vyru lankėsi Lietuvoj, 1932 metais net ištisus metus ten praleido. Brolio žurnalisto Antano Bružo globojama aplankė kiekvieną gražiosios Lietuvos kampelį ir pažino laisvos Lietuvos dvasią.

Grįžus Amerikon su dar didesniu užsidegimu ir energija organizavo chorus, veikė organizacijose. Artimai susigyveno su Mrs. Sarah Smith, kuri vadovavo Stamforde suaugusiųjų švietimui, kurio tikslas kai kur buvo ištirpinti mažas tautines tautines grupes, sulydinti jas į vieną amerikonišką katilą. Priešingai buvo Stamforde. Dalinai Bortweckienės įtakoj Mrs. Smith suprato mažųjų tautų įnašą į bendrą Amerikos kultūrą ir tautinį veikimą ne slopino, bet aktyviai rėmė. Buvo organizuojamos bendros tautybių parodos, kuriose Bortweckienės pastangomis surinkti lietuviški tautodailės kūriniai, juostos, takeliai, rankšluoščiai, gintaro karoliai ir smūtkeliai visada laimėdavo pirmas vietas.

Konsulo Budrio garbės raštas ir padėka iškelia Bortweckienės nuopelnus, organizuojant pavykusį lietuvių pasirodymą 1939 metų pasaulinėje parodoje New Yorke. Tarp daugelio praeities atsiminimų ir suvenyrų Antanina turi ir jos suorganizuoto Gintaro choro iš Stamfordo — "Amberland Glee Club songs at World Fair" programą.

Raudonojo tvano į Amerikos kraštus atblokštiems benamiams Bortweckų namų durys buvo plačiai atidaros. Per jas ėjo keliai ir į valdžios įstaigas, sprendėsi tada gana sunkūs butų reikalai ir dar sunkesnės darbu apsirūpinimo problemos. Būdama įtakinga ir turėdama gerą vardą Stamforde, Antanina jei ne per priekines, tai per užpakalines duris visur prieidavo, visiems bėdas lengvino. Tik prasikūrę Stamfordo lietuviai ją pagerbė oficialiu padėkos raštu ir iki šios dienos, nežiūrint kur juos gyvenimo keliai būtų nuvedę, su dėkingumu savo geradarę pagarbiai prisimena.

Vyrui mirus ir šeimai išsiskirščius, ir Antanina "išėjo į pensiją". Tada, prieš 18 metų, buvo viena iš pionierių, atradusi lietuviams dar svetimą Floridą. Lake Worth, kurį ji pasirinko ramiam senatvės gyvenimui, jau rado keletą "palaidų" lietuvių šeimų. Ir vėl ėmėsi iniciatyvos jungti lietuvius į bendrą būtį. 1969 m. kovo 8 dieną, dabar jau mirusiam A. Augūnui pirmininkaujant, oficialiai buvo įsteigtas Lake Worth ir apylinkės lietuvių klubas, kuriam sekretoriavo Bortweckienė. Vardas, parinktas kad tiktų visoms pažiūroms, sujungė tada 12 narių — apaštalų. Klubas dar gyvas, nors nustelbtas didesniųjų organizacijų.

Savo 90-to gimtadienio proga solenizantė pakvietė svečius pietums į restoraną. Po to visi susirinko Mrs. Gudas-Statkus namuose jaukiam pobūviui. Mr. Statkus yra fundatorė paminklo Lietuvai, Jono Jakubausko pastangomis pastatyto Lithuanian Gardens skyriuje, Royal Palm Memorial kapuose, atminimui jos pirmojo vyro, Gudo, kuris taip mylėjęs Lietuvą, kad savo verslą New Jersey valstijoj buvo registravęs "Kaunas Bus Company". Verslas buvęs gana sėkmingas, taip kad iki šiol abi senutės drauge gyvena ištaiginguose ir labai skoningai įrengtuose Statkienės namuose, viena kitai patarnaudamos ir vienatvę praskaidrindamos.

Garbingo gimtadienio proga Mrs. Bortweck gavo asmenišką sveikinimą iš prezidento Reagan ir ponios, taip pat laišku sveikino Floridos gubernatorius.

Per ilgą gyvenimą Antanina pergyveno ir savo akimis matė besikeičiantį pasaulį ir pati nestovėjo nuošaliai, bet aktyviai jame dalyvavo. Tai turi jai būti didelis moralinis pasitenkinimas senatvėje.

Mes visi jai linkime stiprybės, geros sveikatos ir dvasinės ramybės.

(D-ne)

Antanina Bortweck, kadaise gyvenusi Stamforde, dabar gyvenanti Lake Worth, atšventė 90 metų sukaktį.

VILKAVIŠKIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Pagerbiant Vilkaviškio miesto 320 metų įkūrimo sukaktį ir minint Vilkaviškio gimnazijos pirmosios abiturientų laidos 60-metį, Clevelande rugpjūčio 31-rugsėjo 1 dienomis įvyksta Vilkaviškio gimnaziją lankiusių asmenų suvažiavimas. Minėjimo tvarkaraštis toks:

Šeštadienį, rugpjūčio 31, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje (18022 Neff Road) 7 val. vakaro rengiamas susipažinimo ir pažinčių atnaujinimo pobūvis su trumpa menine programa. Po programos — vakarienė ir tolimesnis savitarpio bendravimas: pašnekesiai, mokslo dienų spalvingi įspūdžiai ir prabėgusių metų atsiminimai . . .

Sekmadienį 10 val. ryto Naujosios Parapijos bažnyčioje įvyks pamaldos už mirusius gimnazijos mokytojus ir mokinius. Po pamaldų prie lietuviško Smūtkelio ir žuvusiųjų už laisvę paminklo padėsime buvusių mokinių vardu vainiką, kaip mūsų dėkingumo simbolį ir padarysime visų dalyvių nuotrauką, kuri bus šio suvažiavimo atmintinas suvenyras.

Tad laukiame visų pasižadėjusių ir norinčiųjų atvykti, kad galėtume vėl sujungti nutrūkstančios draugystės grandį!

Rengėjai

INTERNATIONAL
SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.
11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko $1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.
11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko $1,467.00
Iš Montrealio $1,835.00 Kanadiškais

(MIEGANT DVIEM KAMBARYJE), ĮSKAITANT VISAS SUSISIEKIMO IŠLAIDAS, VIEŠBUČIUS (PREZIDENTTI HOTEL—HELSINKYJE), MAISTĄ, OPEROS, TEATRO, ARBA BALETO BILIETUS, ĮVAIRIAS EKSKURSIJAS IR DAUG KITŲ PRIEDŲ.
TARPININKAUJAME NUPERKANT AUTOMOBILIUS, KOOPERATINIUS BUTUS, BEI SUTVARKANT DOKUMENTUS IŠKVIETIMAMS, TOLIMESNĖM INFORMACIJOM IR VISAIS KELIONIŲ REIKALAIS PRAŠOME KREIPTIS Į:

G.T. INTERNATIONAL, INC.
P.O. Box 29163
CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAI: (312) 471-1700 ARBA 471-1702

SKRENDAME ERDVIAIS FINNAI LĖKTUVAIS
FINNAIR

ATEITININKŲ KONGRESO RELIGINIAI RENGINIAI

Didžiąją dalį ateitininkų gyvenimo sudaro jos krikščioniškoji pusė. Ateitininkų kongreso metu bus gvildenamos įvairios religiją bei tikybą liečiančios temos.

Kongreso metu taip pat bus įvairių progų ateitininkams kartu sueiti bendroje maldoje per mišias. Rugpjūčio 31 Jaunimo Centre bus mišios, skirtos deimantinio jubiliejaus sukakčiai paminėti. Vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas bus naujasis lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Rugsėjo 1 Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke mišių vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas — Chicagos kardinolas J. Bernadin. Šias mišias organizuoja kun. V. Rimšelis ir A. Prapuolenytė. Rugsėjo 2 Padėkos ir vilties mišios Jaunimo Centre bus aukojamos koncelebruojančių vysk. V. Brizgio ir kitų kunigų. Pamokslą sakys Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Cukuras.

Specialus religinis ir patriotiškas Tėvynės vakaras įvyks rugpjūčio 31. Šis vakaras bus skirtas prisiminti mirusius, žuvusius ar nukankintus ateitininkus, o taip pat ir tragiškuosius momentus kaip trėmimus, partizanų kovas, areštus, teismus, kurie tebevyksta pavergtoje Lietuvoje dar ir dabar. Tėvynės vakaras susidarys iš įvairių dalių. Seselių kazimieriečių sode Marquette Parko rajone žodžio ir muzikos forma bus prisiminti ateitininkai, kurie žuvo nepriklausomybės, partizaninėse ir dabartinėse kovose už tikėjimo laisvę ir tautinį apsisprendimą. Po to bus iškilminga eisena su kryžiais ir plakatais į šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur bus susikaupimo valanda su specialia muzikine bei žodine programa ir Švenčiausiojo palaiminimu.

Ateitininkai didžiuojasi savo garbingu jubiliejumi. Mišių metu juos riš bendra malda už išeivijos ateitininkus, ir už ateitininkus, likusius Lietuvoje. Tėvynės vakaras ypač pagerbs Lietuvos herojus. Religiniai renginiai sudaro tik kongreso dalį.

R. Kubiliūtė

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

VLIKO SEIMAS ST. PETERSBURGE

Šiais metais Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo metinį seimą nutarė suruošti gruodžio 6 - 8 St. Petersburg, Floridoje. Tam tikslui Vliko pirm. dr. Kazys Bobelis liepos 9 savo namuose sušaukė kelioliką visuomenės darbuotojų pasitarimui. Davė visas detales ir pravedė diskusijas. Susirinkimo metu beveik visi dalyviai pasisakė vienu ar kitu klausimu. Seimo rengimo komiteto pirmininke buvo išrinkta dr. Irena Mačionienė. Kiti nariai pasiskirstys pareigomis pirmojo posėdžio metu.

Metant žvilgsnį į seimo programą, seimo išvakarėse, penktadienį, gruodžio 6 bus seimo atstovų ir visuomenės pašnekesys. Seimo sesija prasidės šeštadienį, gruodžio 7, 8 val. ryto — atstovų ir svečių registracija. Pirmasis posėdis 9 val. ryto. Jame įvyks Vliko valdybos, tarybos ir įgaliotinių pranešimai, klausimai ir diskusijos. Po pietų pertraukos įvyks antroji sesija, kur bus Tautos Fondo ir kiti pranešimai. 7 val. vakaro įvyks seimo banketas - vakarienė su menine programa.

Baigiamasis posėdis įvyks sekmadienį, gruodžio 8, 10 val. ryto. Po to, 1 val. popiet iškilmingos pamaldos Šv. Vardo bažnyčioje, 5824 - 15th Ave. S., GULFPORT, Fla. 33707.

Vliko seimo sesijos ir posėdžiai yra atviri. Visuomenė yra nuoširdžiai kviečiama dalyvauti visuose pasėdžiuose, svarstybose, bankete ir pamaldose. Seimo eigoje gausus ir aktyvus visuomenės dalyvavimas stiprins ryžtą kovai už Lietuvos Laisvę.

vu

— Dr. Juozas Bartkus, Tautinės Sąjungos veikėjas, eidamas 88-sius metus, birželio 29 mirė Chicagoje.

— Lietuvių dailiojo meno institutas dalyvavo tarptautinėje dailės parodoje Chicagoje gegužės 8 - 14. Šiai populiariai parodai daroma didelė atranka. Vertintojų komisija atmetė daugiau kaip 1,000 galerijų, įsileisdama tik 150. Lietuvių dailiojo meno institutas savo mažame skyriuje buvo išstatęs V. Petravičiaus, M. Dobužinskio ir P. Domšaičio kūrinius.

AUKSAS IR KITOS TRADICINĖS VERTYBĖS

Prieš daugelį metų bandžiau pabudinti savo tautiečius iš miego ir paraginti, kad iškeistų šiek tiek savo nuosavybių į auksą. Tai, buvo kai anas tik pradėjo judėti, virš 40 dol. Kas norėtų, galėčiau kopiją to straipsnio atsiųsti. Mūsų organizacija prekiavo ir prekiauja auksu ir kitais metalais, bet tas mainykavimas turi būti labai gerai jaučiamas. Kaip pastebėjote, per paskutinius trejus metus aš jokių rekomendacijų nedaviau apie aukso įsigyjimą. Dabar tačiau manau, kad vėl reikėtų kiekvienam piliečiui šiek tiek savo aruodus papildyti. Tiesa, kad doleris dar tarptautinėje rinkoje nekrinta ir auksas stovi maždaug vietoje. Tačiau atrodo, kad ekonominiai vėjai vėl pakels bures ir pradės važiuoti į popierinės valiutos — dolerių menkėjimą. Viena reali koloracija yra ta, kad aukso kaina labai seka alyvos kainą. Čia įdedu mažą grafą, kuri parodo nuo 1970 metu iki dabar alyvos ir aukso kainų kreivę.

Taigi, klausimas būtų, kaip alyvos kainos laikysis. Žinia, kad per paskutinius porą metų jos krito, kur vakarinės šalys savo gudrumu, rezervais, politika bei atradimu kitų šaltinių, nugalėjo arabus, ir jie turi pasiduoti kilimui. Tačiau alyvos vartojimas gali tik kilti ilgainiui. Vartojimui sumažėjus kur ne kur yra tiktai prilaikymas tos didelės upės, kuri turi tekėti ir sukti pasaulio energijas nuo didžiausių jėgainių iki paprasto dėžučių atidarymo aparatėlio.

Todėl kviečiu visus pagalvoti. Kur šis "Darbininko" numeris jus pasieks — paplūdimyje, Kennebunkporte, Chicagoje ar gražiam pavėsyje jūsų sode, manau, kad atkreipsit dėmesį. Tarp kitko, reikia prisiminti, kad pelnas gautas iš aukso kilimo, blogiausiu atveju yra tik capital gain ir labai mažai taksuojamas.

Vytautas Vebelūnas

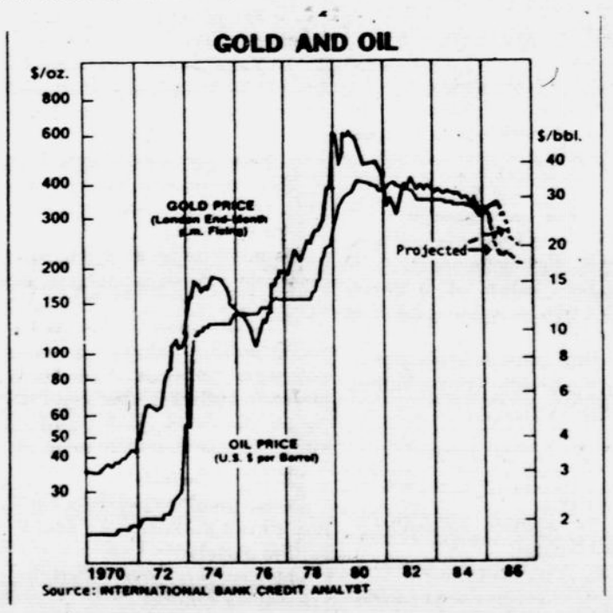

Prel. Audrys J. Bačkis, Vatikano Viešųjų Bažnyčios Reikalų Tarybos pasekretorius, buvo atvykęs trumpom atostogom pas savo tėvus į Washingtoną. Liepos 27 jis išvyko Romon pavaduoti arkivyskupą Silvestrinį, kuris liepos 29 d. keliavo Helsinkin atstovauti Vatikaną Helsinkio akto 10 metų sukakties minėjime. Rugpjūčio 9 d. Prel. A. J. Bačkis išvyks į Nairobi, Kenya, dalyvauti Tarptautiniame Eucharistiniame Kongrese ir rugpjūčio 19 d. kartu su popiežium jis grįš Romon.

— Chicagos Lietuvių Tautinių Namų direktoriai išrinko tokią naują valdybą: pirm. Stasys Virpša, vicepirm. Hilda Kuzienė, sekr. Juozas Žemaitis, ižd. Juozas Andrašiūnas, namų šeimininkas Bronius Kasakaitis, valdybos nariai inž. Kazimieras Pocius ir Vytas Uznys. Tarybos prezidiumas perrinktas toks: pirm. Algis Visockis, nariai Aleksandras Straška ir Antanas Šošė.

— Kun. Kazimiero Beliūtos, saleziečio, tarp Amazonės indėnų dirbančio misijonieriaus, parengtą tukanų kalba elementorių išleido Brazilijos švietimo ministerija. Kun. Beliūta jau daug metų dirba tarp tukanų ir gerai pažįsta šios neištirtos tautelės papročius, kultūrą ir išmoko jų kalbą.

— Prof. dr. Vytautas Vardys Ateitininkų 75-rių gyvavimo metų sukakties minėjimo kongrese rugsėjo 1, sekmadienį, 10 val. ryto Jaunimo Centre iškilmingame posėdyje skaitys paskaitą "Lietuva ir išeivija". Ši paskaita bus pagrindinė, kuria bus nubrėžti planai ateitininkų veiklai išeivijoje.

— PLB pirmininko pavaduotojas dr. Tomas Remeikis vyksta į Europą ir ten dalyvaus Europos Lietuvių Bendruomenių kraštų valdybų, pirmininkų ir Jaunimo sąjungų vadovų suvažiavime rugpjūčio 10-11 Vasario 16 gimnazijos patalpose Vokietijoje ir vėliau Europos lietuviškųjų studijų savaitėje prie Veronos, Italijoje, rugpjūčio 11 - 18.

— Brazilijos Lietuvių Sąjungos naujuoju pirmininku yra išrinktas Aleksandras Bumblis, vicepirm. Jonas Valavičius. Buvo išrinkti dar penki valdybos nariai. Brazilijos Lietuvių Sąjunga, pradėjusi darbą prieš 30 metų su 25 nariais, šiandien turi 170 narių. Sąjunga siekia apjungti visus Brazilijos lietuvius, rūpinasi lietuvių tautinės veiklos ugdymu Brazilijoje, finansiškai remia įvairią Brazilijos lietuvių kultūrinę veiklą.

— Solistė Lilija Šukytė Graco universitete Austrijoje dėsto dainavimą. Tuo tarpu dirba tik 12 valandų savaitėje, nes dar aktyviai priklauso prie Miuncheno operos.

— Dail. Dagiui gruodžio mėnesį sueis 80 metų amžiaus. Be to, šiais metais sueina 50 metų jo darbuotės dailės srityje (1935 pradėjo dalyvauti parodose Kaune). Tų sukakčių proga pasirodys dail. Dagio kūrybos leidinys, kuris jau yra spausdinamas. Gruodžio mėnesį per jo gimtadienį numatoma surengti jo skulptūrų parodą ir viešą pobūvį Toronto Lietuvių namuose.

— Nauji Darbininko skaitytojai: V. Valatka, Portland, Or., C. Gibson, Detroit, Mich. Užsakė kitiem: A. Braziūskas, So. Orange, N.J. — S. Savickas, Oak Brook, Ill. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. N. Niliūno, Žiemos teologija. Premijuotas eilėraščių rinkinys. 8 dol.

A.V. Rinkūno, Lietuva ir Vlikas, 10 dol.

V. Gidžiūno, Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje, 8 dol.

J. Sako, Kun. J. Vailokaitis. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Volerto, Jaučio ragai. Romanas, 8 dol.

A. Baranausko, Piliakalnio šešėliai, 8 dol.

J. Daumanto, Partizanai. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Ališo, Anapus marių. Poezijos rinktinė. Kietais viršeliais. 7 dol.

Vl. Kulboko, A. Tulys, 4 dol.

J. Kralikausko, Ąžuolai piliakalnyje. 9 istorinių romanų gelmenys ir problemos, 8 dol.

M. Krupavičiaus, Visuomeniniai klausimai. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Č. Butkienės, Molinis arkliukas ir kiti apsakymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Alanto, Gelmių balsai. Premijuotos novelės. Kietais viršeliais. 10 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kad liktum tu gyva. Chicagos Lietuvių operos choro įdainuota ir išleista plokštelė. Su persiuntimu 16 dol.

Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatytė. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Du gaideliai — 18 lietuviškų dainų vaikam. Muzikinė palyda Andriaus Čerškaus ir Pauliaus Vyto. Išleista Kanadoje. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinių: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Įrašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Įrašyta 10 lietuviškų pasakų vaikam. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atminsi? Dainuoja solistė Dana Stankaityti, akomponuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinių. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govėdui, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alvydui Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos bei suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos lietuviškos muzikos plokštelės bei suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol. Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Visi tomai gausiai iliustruoti ir įrišti kietais viršeliais. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštai leidžiami atskirais tomais, spausdinama gerama popieriuje, įrišti kietais viršeliais. I. II, III ir IV tomas kainuoja po 15 dol. V. tomas — 16 dol. Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Gyvenkime taip, kad ateities kartos mūsų nekaltintų, jog nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.

Kl. Jūra, Kauburėliai, 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebuklas. Įrišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose 5 dol.

L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera proga įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūriniai "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Prierašai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į tolį. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridedama už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsisakant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminima.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŪS ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

B. C. Šulskis (red.), We Lithuanians. Omahos lietuvių istorija. Gausu žinių apie Lietuvą, lietuvių ir anglų kalbomis. Gausiai iliustruota. Yra ir labai gražių spalvotų paveikslų. Didelio formato. Įrišta. 45 dol.

P. C. Rice, Ph.D., Amber, The Golden Gem of the Ages. Gausiai iliustruota, įrišta. 29 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian Easter Eggs. Iliustruota, įrišta. 25 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian National Costume. Iliustruota, įrišta. 25 dol.

R. Scarr, Mano žodynas. Spalvotas, iliustruotas, įrištas. Žodžiai lietuviškai ir angliškai. 12 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol.

Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.

Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

Pranešant adreso pasikeitimą, neužmirškit pridėti ir senąjį adresą.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kad liktum tu gyva. Plokštelę įdainavo ir išleido Chicagos Lietuvių opera. Turinys: Lietuvos himnas, Lietuviais esame mes gimę, De profundis, už jūrelių, Augo kieme klevelis, Už jūrų, už kalnų, Krivio arija ir choras, Raudotojų choras, Ant marių, Saulė motina pakilo. Su persiuntimu 16 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, Šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenumeruoji?

NAUJAUSIOS KASETĖS

Du gaideliai. Vaikučiam 9 dainelės. 10 dol.

Ir vėl žydi gėlės. J. Nakutavičiaus lengvo žanro šokių dainos. 15 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje.

PLOKŠTELĖS VAIKAMS

"Pasakos" ir "Du gaideliai" — su persiuntimu po 11 dol. "Du gaideliai" galima gauti ir kasetės formoje — su persiuntimu 10 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su daina — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių, 10-12 dainų kiekvienoj): Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliu, Vilniui, Mūsų kaime gegužinė, Šventieji vakarai, Balti balandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.

Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime I, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 15 dol.

Komp. J. Stankūno kūriniai, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 20 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

Poniučių skundai

Moteris jau buvo įpusėjusi savo skyrybų bylą. Bet, susitikusi draugę, pradėjo skųstis, kokie nuobodūs būna visi tie pasitarimai su advokatais ir kaip jai ta byla įkyrėjo.

— Ak, nekalbėk, brangute, man apie advokatus, — atsakė draugė. — Aš tiek visokių bėdų turiu nuosavybės įteisinimo reikalais, kad kartais net norėčiau, jog mano vyras nebūtų miręs.

Valgykloj

Du pensininkai užėjo į valgyklą pietų. Patarnautojai pasižymint valgio užsakymą, vienas tarė:

— Tik žiūrėk, kad mano pieno stiklinė būtų švari.

Atnešus valgį, padavėja, laikydama rankoj pieno stiklines, paklausė:

— Kuris judviejų norėjot, kad stiklinė būtų švari?

Netiesioginės išvados

Teisėjas: — Tamsta skundi savo kaimyną už tai, kad jis tamstą pavadino jaučiu. Ar taip?

Skundėjas: — Atrodo, kad taip.

Teisėjas: — Bet ar tikrai jis tamstą pavadino jaučiu?

Skundėjas: — Matot, jis aiškiai to nepasakė, bet jis mano dukrą prilygino prie telyčios...

Kas vertingiausia

Teisme vyksta skyrybų byla. Teisėjas klausia žmoną:

— Kada tamsta už jo ištekėjai, tur būt, jame buvo kas nors patrauklaus?

— Taip, pone teisėjau, bet jis visa tai išleido iki paskutinio dolerio...

Nemaloni atmintis

Svečiuose po pietų viešnia bara savo vyrą:

— Esi visiškai neišauklėtas, tikras barbaras!

— Ką gi vėl padariau?

— Visur svečiuose papasakoji, kiek man metų, bet niekada neatsimeni, kada mano gimtadienis!

Išvada

Profesorius sutinka gatvėj savo buvusią studentę:

— O ką jūs dabar veikiat? Kaip jūsų vyras?

— Bet pone profesoriau, aš dar esu mergina!

— Iš tikro? Tuomet ir jūsų vyras yra dar viengungis.

Tinginiai

— Kodėl neši tik vieną dėžę, kai kiti neša po tris? — klausia prižiūrėtojas darbininką.

— O todėl, kad jie tinginiai, nes tingi eiti tris kartus.

Lėkštės ir kainos

Žmogus rinkosi iš valgiaraščio pietus.

— Koks skirtumas tarp valgių specialiai baltoj lėkštėj ir specialiai mėlynoj lėkštėj? — paklausė padavėją.

— Už specialiai baltą lėkštę dešimt centų ekstra, — paaiškino padavėjas.

— Ar tai kiek geresnis maistas?

— Ne, tas lėkštes plaunam.

Gripas

— Tau gripas? Man buvo šimtą kartų blogiau!

— Tikrai? Kuo gi tu sirgai?

— Aš sirgau per atostogas.

Nuovargis

Jaunuolis į pensininko nusiskundimą jį žudančiu nuovargiu:

— Bet gi pats iš viso niekad nieko neveiki.

— Taigi tas nieko neveikimas ir žudo mane, nes nėra jame nei pertraukos, nei poilsio.

Kaip laimėjo rinkimus

Viename mažam Airijos miestely įvyko burmistro rinkimai. Laimėjo Murphy.

Spaudos atstovui paklausus, kaip jam pavyko laimėti, jis atsakė:

— Labai paprastai. Visi, kurie mane pažino, balsavo už mano oponentą Sullivan. Visi kurie pažino Sullivan, balsavo už mane. Pasirodo, kad Sullivan turėjo daugiau pažinčių negu aš.

Paršelis

Tėvas: Jonuk, tu per daug nori. Esi tikras paršelis. Ar žinai, kas yra paršelis?

Jonukas: Taip, tėveli. Paršelis yra kiaulės sūnelis.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge

Aktyvas: 40 milijonų dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarios santaupos, IRA ir kiti pelningi certifikatai.

Reguliarių santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%

Taupymo certifikatų palūkanos nuo 8.5%, pagal sumą ir terminą.
IRA indėlių palūkanos nuo 10% iki 11% pagal terminą.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.
Apie paskolų ir certifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos veiliausios informacijos.

Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolijos 1985 metų jubiliatės. Iš k. ses. M. Concepta, ses. Karmelita, ses. M. Amadeus, ses. M. Elzbieta — visos atšventė auksinį jubiliejų, ir sesuo M. Marcedes, atšventusi sidabrinį jubiliejų. Nuotr. Bauman.

BROCKTON, MASS.

Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolyno penkių seserų jubiliačių pagerbimas.

Liepos 13 Jėzaus Nukryžiuotojo-Sopolingosios Motinos motiniškojo namo vienuolyne seserų šeimai buvo džiaugsmo šventė. Keturios seserys atšventė vienuoliško gyvenimo auksinį jubiliejų: ses. Marija Amadeus Berkauskaitė, ses. Marija Concepta Chepucavage, ses. Elzbieta Žemaitytė, ses. Karmelita Ribokaitė ir sidabrinę sukaktį — ses. Marija Mercedes Petkūnaitė.

Iškilmės koplyčioje

11 val. ryto Sopolingosios Motinos vienuolyno koplyčia buvo perpildyta. Susirinko jubiliačių artimieji vienuolyno rėmėjai. Suvažiavo jie net iš kelių valstybių, pasveikinti jubiliačių, padėkoti Dievui.

Vargonams grojant, į koplyčią atėjo procesija. Čia ėjo Bostono arkivyskupijos vietos ir apylinkės vyskupas Daniel A. Hart ir kunigai: kun. Austin Nagle — vienuolyno kapelionas, kun. Albertas Abračinskas, gyvenąs vienuolyno kapelionijoje, kun. Petras Šakalys, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, kun. Antanas Jurgelaitis, O. P. Providence, R. I., kolegijos profesorius, kuris savaitgaliais talkina Šv. Kazimiero parapijai Brocktone, kun. Valteris Jaškevičius, S.J., kun. Simonas Saulėnas iš Cambridge, MA, kun. Jonas Klimas iš Cambridge, MA, kun. Antanas Baltrušūnas iš So. Bostono, kun. Justinas Kerber, C.P., ir brolis Ričardas Alejūnas.

Jubiliatės prie altoriaus nešė vienuolyno simbolius. Jas atlydėjo vienuolyno generalė — viršininkė ses. Marija Rūta Daugininkaitė.

Padėkos mišias aukojo pats vyskupas Daniel A. Hart. Jam atsistavo visi kunigai. Jubilijatės įspūdingai atnešė mišių auką — vyną, duoną ir kitas dovanas.

Giedojo seserų choras, vedamas ses. Dovydos. Vargonais palydėjo ses. Celestina. Solo giedojo Suzana Griska - Smith, buvusi New Yorko Civic operos dainininkė. Vargonais palydint ses. Incarnatai, solistė pagiedojo meditacijos himną — "My Tribute" muzika Andrea Crouch.

Leksijas skaitė ses. M. Amadeus ir ses. M. Elzbieta, prašymus ses. Concepta. Turininga pamokslą pasakė Tėv. Terrence Kristofak, C.P. Jis iškėlė seselių vienuoliškojo luomo kilnumą, jų darbus, pasišventimą tarnauti Dievo garbei ir žmonijai.

Chorui giedant, jubilijatės atnaujino vienuoliškuosius įžadus: klusnumo, neturto ir skaistybės.

Vienuolyno sodyboje

Pasibaigus liturginėms apeigoms, vyskupas, kunigai ir jubilijatės iškilmingai išėjo iš koplyčios. Paskui išėjo visi dalyvavę pamaldose. Gražiai išpuoštoje motiniškojo namo sodyboje visi pasišnekučiavo, paskui seserų artimieji ir visi kviestiniai svečiai automobiliais išvyko į Christo's II svetainę Brocktone. Ten buvo jubiliačių pagerbimo puota. Meninei programai vadovavo Charles Dornan.

Puota salėje

Vaišėse dalyvavo apie 400 svečių. Buvo puikus valgiai. Sesutės jubilijatės kiekviena padėkojo artimiesiems už nurodytą kelią į vienuolyną, išsimokslinimą. Dėkojo svečiams už atvykimą pasidžiaugti jų švente.

Menineje dalyje vėl dainavo Suzan Griska-Smith, pianu palydėjo ses. Incarnata. Ji padainavo: "Vienna, the City of my Dreams" — R. Sieczynski, "Kur bakužė samanota" — A. Kačanausko, "Always" — I. Berlin, Puotos pabaigai su sesele Dovyda duetu gražiai padainavo "Be not Afraid" — Bob Dufford, S. J.

Dar padėkos žodį tarė ses. M. Concepta, ji dėkojo už sveikinimus jubiliatėms. Ji su seselėm aukštai iškėlė lietuvišką juostą, kur tarp ornamentų buvo įausta 1985 m.

Svečių audingais plojimais užbaigta ši džiaugsmo puota.

Visos šių metų jubiliatės seselės yra baigusios kolegijas ar universitetus, įsigijusios jaunimo auklėjimo specialybes, muzikos, administracijos ir k. Visos užima atsakingas vadovaujančias vietas. Visos gerai kalba, rašo ir skaito lietuviškai.

Dabartinė vienuolyno vadovybė 1982 m. keturių metų kadencijai išrinkta tokia: generalė viršininkė — ses. Marija Rūta Daugininkaitė, viršininkės asistentė ir generalė sekretorė ses. Celestina Statkutė, Tarėjos: ses. Marija Anunciata Mažeikaitė, ses. Marija Amadeus Barkauskaitė ir ses. Marija Mercedes Petkunaitė.

Tegu Dievas laimina visus seserų darbus!

E. Ribokienė

BOSTONO ŽINIOS

Su jaunimu Putname

Liepos 28 N. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje Putnam, Conn., vyko tradicinis seselių rengiamas piknikas. Suvažiavo labai daug žmonių net iš New Yorko, Philadelphijos, Waterbury, Hartford, Worcester, Cape Cod, Providence, Brockton, sakykime, suvažiavo visa Amerikos Lietuva. Dauguma savo automobiliais, bet buvo ir visa eilė autobusų. Iš Bostono irgi turėjom autobusą. Autobusas vėsinamas, o neturintiems automobilių veik vienintelė priemonė nuvažiuoti. Tad be jokių rūpesčių atsiradome seselių sodyboje.

Čia pirmas nusiminimas. Žmonės mėgsta seselių kepamą duoną. Daug kas išsineša net po kelis kepalus. Tik šiais metais tuo galėjo pasidžiaugti tik patys pirmieji, o kiti, kad ir laiku atvykę jau nebegavo.

Mišios buvo aukojamos po atviru dangumi didelių medžių pavėsyje. Dalyvavo net 14 kunigų, kurių tarpe vyskupas Paulius Baltakis, OFM, kunigas Donald Petraitis, M.I.C., Marijonų generolas iš Romos, kun. Jonas Petrošius, lietuvių kapelionas Paryžiuje, Amerikos lietuvių Kunigų Vienybės pirm. kun. Albertas Kontautas ir visa eilė kitų.

Labai gražų ir prasmingą pamokslą pasakė vysk. Paulius Baltakis. Tema: Fatima, tikėjimas ir malda, ką jie reiškia ir net kokį vaidmenį vaidina pasauliečiškame gyvenime. Juk kur tik rusai įkėlė savo koją, jie iš ten nebepasitraukia. Taip po II-jo pasaulinio karo jie turėjo užėmę ir Austriją. Tačiau vienas austras kunigas per visą Austriją suorganizavo pamaldas, prašant laisvės Austrijai. Iš niekur rusai nepasitraukė, bet iš Austrijos pasitraukė ir paliko ją laisvą.

Vienuolyno kapelionas kun. dr. Voldemaras Cukuras perskaitė dalyvaujančių kunigų pavardes ir prisiminė mirusį kunigą Augustiną Rubiką.

Tuojau po mišių, kalbant rošinį, vykome prie Fatimos Marijos paminklo, nes tai 35 metų sukaktis nuo paminklo pastatymo.

Pasibaigus pamaldoms, visi skubėjo prie vaišių — pietų. Kai kurios kolonijos turėjo savo "prekyvietes", ir jose žmonės pirkosi maistą, net ir lietuvišką girą. Kiti vaišinosi seselių paruoštais valgiais, net rūgusių pienu ir kugeliu. Ir taip maišėsi minia, kaip verdantis katilas kunkuliuodamas.

Šalia mišių kita svarbioji dalis buvo tai Neringos stovyklos mergaičių stovyklautojų pasirodymas. Gal apie šimtą mergaičių įvairaus amžiaus tautiniais drabužiais pasipuošusios, žalioj vejoj šoko tautinius šokius ir dainavo. Buvo miela grožėtis ir džiaugtis tomis dailiomis mergaitėmis. Džiugu todėl, kad turime tokias stovyklas ir stovyklautojas, turime vilties, kad ir vėliau tas jaunimas neišnyks iš lietuviškos dirvos ir dirbs joje.

Po šios programos stovyklautojos susirinko prie vėliavų stulpo. Sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir nuleido vėliavas. Tai buvo lyg ženklas, kad baigiasi diena.

Šia proga dail. Marija Žukauskienė turėjo savo dailės darbų parodą. Žinoma, čia buvo ir Vitalis Žukauskas. Miela buvo juos susitikti, nes tas "Vieno žmogaus teatras" visada yra su savo gera šypsena ir linksmu žodžiu.

Ši seselių sodyba yra viena iš didžiųjų lietuvių tautinių ir dvasinių šventovių. Seselės rūpinasi priaugančia karta jų stovyklose, išlaiko senelių namus, kuriuose jie leidžia savo gyvenimo paskutines dienas. Jos organizuoja rekolekcijas ir kitas dvasinio susikaupimo dienas. Čia yra Alkos muziejus, kur kraunas istorijai lietuviškas turtas: knygos, laikraščiai, meno kūriniai ir kita.

Taip mąstydami ir mes bostoniškiai, kurie buvome atvykę autobusu, rinkomės prie jo. O autobuso organizatorius Antanas Januška vis rūpinosi, kad kuris nors iš jo keleivių nebūtų kur nors atsilikęs. Važiuojant Bostono link, Danielius Averka paėmė nemažą supakuotą dėžę ir sako, jog čia yra Jono Stankaus dovana keleiviams — iškeptas pyragas. Juo ir pavaišino visus.

Keleiviai apsidžiaugė, kad yra toks geras žmogus, kuris prisimena ir kitus. Taip ir baigėsi labai gražiai ir mielai praleista diena seselių sodyboje, kitaip sakant, seselių sukurtoje mažoje Lietuvoje. Ačiū joms. Tegu Aukščiausias ir toliau globoja jas, nes jos dirba ir gyvena mums visiems.

P. Žičkus

Inž. pilotas Ramūnas A. Ivaška

Inžinierius, pilotas Ramūnas A. Ivaška

Northeastern universitete Bostone birželio mėnesį gavo "Bachelor of Science, Mechanical Engineering" laipsnį Ramūnas A. Ivaška. Jis buvo N. U. Flying club prezidentas ir buvo dekano garbės sąraše. Ramūnas yra lėktuvų pilotas vienmotorių ir daugmotorių lėktuvų. Yra skraidymo instruktorius. Pagrindinės pareigos — instrumentai ir komerciniai lėktuvai. Jis tikrina, kalibruoja ir išbando tuos instrumentus. Jau yra išskraidęs 1233 valandas. Skraidyti pradėjo 1980 metais ir nuo to laiko laiko nesiskiria su lėktuvais, nors ir tęsė studijas.

Ramūno tėvai yra advokatas Rymantas ir chemikė Dalia Ivaškos, gyv. Bostone.

Sveikinam jauną inžinierių pilotą Ramūną A. Ivaška, linkime sekmės jo daugiašakėje aviacijos tarnyboje, o taip pat ir privačiame gyvenime. Kartu su jo tėveliais, broliu ir seserimis ir visi lietuviai džiaugiamės jo atsiekimais.

RENGINIAI

Rugpiūčio 11 d. Minkų radijo valandos piknikas Romuvos parke Brocktone. Visi kviečiami.

Rugpiūčio 25 d vyčiai organizuoja autobusą į Kankinių šventovę Auriesville, N.Y. kur bus mišios, stacijos, vadovaujant kun. Pugevičiui. Autobusas iš Bostono išeis nuo 7-tos gatvės koplyčios 10 val. ryto. Užsisakyti galima pas vyčius.

Rugsėjo 22 d. vyčiai organizuoja ekskursiją į Pines katedrą N.H. Vyks autobusu.

Spalio 13 d. Laisvės Varpo rudens renginys. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Lapkričio 9 d. Balfo 72-ro skyriaus rengiama vakarienė Sandaros klube Brocktone.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10.00 val. ryto iš WCAV-1 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Mylimai žmonai, motinai, močiutei ir uoliai Lietuvos vyčių narei

A.A.
NELLIE SKABEIKIS

mirus, jos vyrui, šeimai, ypač jos sūnui Philip su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dalia Bulvičiūtė
ir 12 kuopos nariai

A.A.
STASIUI MORKŪNUI

tragiškai žuvus, žmonai Marijai, dukrai Saulei Radzevičienei, žentui Vyteniui, anūkams Ramunei ir Gintui ir visiems giminėms užuojautą reiškia

Stamfordo, Conn.,
Lietuvių Bendruomenės apylinkė

Mūsų mielam ir geram prieteliui Aronui - Arūnui Muleriui Wilkes-Barre, Pa., su gražiomis viltimis neseniai atvykusiam į Ameriką, jo sūnui ir šeimai Lietuvoje, jo dukrai Izraelyje, pusbroliui — garsiam brangenybių pirkliui— Bernardui Bartikowski Wilkes - Barre mieste, su meile globojusiam naujai atvykusius, bei kitiems giminėms, mylimai žmonai, motinai, močiutei ir giminaitei

ŠIFRAI MULERIENEI

po ilgų kančių atsiskyrus su šiuo pasauliu Wilkes Barre mieste, reiškiame širdingiausią užuojautą

Prof. Bronius Kaslas
Wilkes College

Stasys ir Marija Kaslai
Floridoje

PADĖKA

1985 metų gegužės 12-tą dieną mirė mūsų mylima mamytė, uošvė, močiutė ir prosenelė

EMILIJA PAJAUJIENĖ.

Palaidota gegužės 15-tą dieną St. Charles kapinėse, Farmingdale, Li.

Mūsų nuoširdi padėka Apreiškimo parapijos klebonui kun. J. Pakalniškiui už atlaikymą gedulingų mišių, prasmingą pamokslą ir pravedimą liturginių apeigų koplyčioje ir kapinėse. Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už gėles, už užprašytas mišias, už aukas Tautos Fondui, už atsilankymą į koplyčią ir dalyvavimą pamaldose bei palydėjimą į kapus.

Ačiū visiems, pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, laiškais ar spaudoje.

Dėkojame Marytei Šalinskienei ir jos talkininkėms O. Barauskienei bei M. Dudutienei už nuoširdų patarnavimą.

Dukterys, žentai
anūkės ir proanūkė

A.A.
AGNIETEI BAČAUSKAITEI

okupuotoje Lietuvoje mirus, jos broliui Kazimierui Bačauskui reiškiame gilią užuojautą

V. Gudienė su šeima

"Amber Holidays"

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE

Rugsėjo 18	— $1393.00
Rugsėjo 23	— 1329.00
Spalio 1	— 1385.00
Gruodžio 26	— 1440.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free) Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS—ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC. 393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116 SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija. . . . . .(718) 827-1352
Administr. . . . . .(718) 827-1351

Spaustuvė . . . . .(718) 827-1350
Vienuolynas . . .(718) 235-5962
Vyskupas . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . .(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Šį savaitgalį New Haven, Conn., Yale universiteto patalpose vyksta Lietuvos vyčių 72-ras metinis seimas ir Kunigų Vienybės suvažiavimas. Iš New Yorko vyksta gana daug vyčių, ypač iš 110 kuopos. Taip pat vyksta ir visa eilė kunigų. Iš pranciškonų vienuolyno važiuoja vysk. Paulius Baltakis, OFM, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, dalyvaus Lietuvos vyčių seime New Haven, Conn. Per seimo uždarymo mišias jis bus pakeltas į Lietuvos vyčių garbės narius.

Maironio lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 7, šeštadienį, įprastoje vietoje, Holy Child Jesus parapijos mokyklos patalpose, 111 St. ir 85 Rd. kampas, Richmond Hill, N.Y. Visi kviečiami savo vaikus leisti į lituanistinę mokyklą. Mokyklos iškyla — gegužinė į Vytauto ir Vandos Vebelių sodyba bus rugsėjo 8.

Į Pennsylvanijos lietuvių dieną, kuri bus rugpiūčio 18 Rocky Glen parke, Moosic, Pa., iš New Yorko vyksta daug žmonių. Važiuoja autobusais ir lengvomis mašinomis. Lietuvių diena — piknikas bus naujoje vietoje, nes senoji vieta yra parduota ir uždaryta.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, liepos ir rugpiūčio mėnesiais kalba per Romo Kezio radiją religinės valandėlės programoje.

Kun. Zenonas Parakevičius, jaunas kunigas iš Lenkijos, atvyko atostogauti į Ameriką, pavadavo kun. V. Palubinską Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Palydėtas kun. St. Railos, lankėsi Darbininko redakcijoje, spaustuvėje, galerijoje, vienuolyne, apsilankė ir pas vysk. P. Baltakį. Jis gyvena ir dirba Lomžoje, kurios dabartinis vyskupas yra palankus lietuviams.

Kennebunkporte, Maine, pranciškonų sodyboje dabar iš New Yorko atostogauja gana daug žmonių. Savaitę atostogavo Apolonaras ir Jadvyga Vebeliūnai, Birutė ir Jonas Mikalauskai. Dabar atostogauja ir žuvauja LB apygardos pirmininkas A. Vakselis su žmona. Atostogauti išvyko ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su žmona. Vasarvietėje vyksta dabar gyvas kultūrinis judėjimas, rengiama visa eilė koncertų.

Liet. Fronto Bičiulių stovykloje, kuri vyko praeitą savaitę Dainavoje, iš New Yorko dalyvavo Renata Alinskienė ir Vytautas Maželis.

"Aido" dainininkai iš Baltimorės, MD, dainuos 71-moje Lietuvių dienoje Rocky Glen Park, Moosic, PA. Iš k. Vytas Dulys, Elena Dulienė, Marija Krasauskienė, Janė Brazauskienė ir Igoris Kučiauskas.

71-ma LIETUVIŲ DIENA

ROCKY GLEN PARKE

MOOSIC, PA.

Rugpjūčio - August 18, 1985 m.

Mišios 12 val.
Programos pradžia — 2 v. popiet
PROGRAMOJE:

ARAS — šokėjų grupė iš Baltimorės
AIDAS — kvartetas iš Baltimorės, MD
AUŠRA — jaunieji vyčiai iš Frackville, PA

Po programos šokiai

Informacijos reikalais kreiptis:

Mrs. Ann Carlitus
Box 192
Ringtown, PA 17967
Tel. 717 889 - 3839

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI
Kokia bus Židinio ateitis?

Pereitų metų antrąjį pusmetį žymiai sumažėjus pajamom, šiemet Kultūros Židinio vadovybė apeliavo į visuomenę bei Židinio narius, ragindama susimokėti nario mokestį ir Židinio išlaikymui paskirti bent mažą auką. Prašymas susilaukė šiek tiek atgarsio. Nuo š.m. sausio pirmos iki birželio 30 surinkta 810 dol. už nario mokesčius ir aukomis sutelkta 3,455 doleriai. Dauguma aukų buvo gauta per laiškų vajų, kurį suorganizavo Židinio taryba. Kitos aukos buvo mirusių prisiminimui, Židinio vakaro, Pavasario Šventės ir kitomis progomis.

A. a. Vlado Ingelevičiaus atminimui aukojo: A. Brazinskas ir dr. B. Paprockienė po 50 dol., K. Jonynas 30 dol., G. Penikas, Ž. Jurienė ir L.B. Great Necko Apylinkė po 25 dol.

A. a. Eugenijaus Noako atminimui — M. ir Z. Raulinaičiai paaukojo 25 dol.

A. a. Juozo Gabės įamžinimui Nelė Mazalaitė-Gabienė Židiniui paaukojo **500 dolerių.**

Aukų vajaus metu po **100 dol.** aukojo šie Židinio rėmėjai: prel. J. Balkūnas, dr. A. Goeldnerienė, V. Kalytis, E. Kezienė, J. Liaukus, kun. prof. A. Rubšys, A. ir D. Šilbajoriai, A. Vasiliauskas, J. Valiūnas, J. Valaitis, ir Lietuvos Vyčių 110 kuopa iš Maspeth, N.Y.

Iš šių "šimtininkų" Maspetho Vyčiai, kun. Antanas Rubšys, Juozas Valiūnas, Aleksandras Vasiliauskas ir Justinas Liaukus (iš St. Petersburgo), padavę pareiškimą, tapo pilnais K. Židinio nariais.

Po **50 dol.** aukojo: V. ir G. Biknevičiai, Ž. Ratienė, V. ir S. Vaikučiai, R. ir A. Vaičaičiai.

Po **40 dol.:** dr. P. ir J. Bagdai, kun. J. Pragulbickas, dr. A. ir J. Snieškai.

Po **25 dol.:** V. Galinienė, A. ir D. Šilbajoriai, Tautos Fondas, A. ir I. Vakseliai.

Po **20 dol.:** J. ir E. Andrušiai, J. Botyrius, A. Butas, A. ir L. Lileikai, F. Rogers, A. Skučienė, P. Šlapelis.

Po **15 dol.:** V. ir D. Anoniai, A. ir B. Bagdžiūnai, K. Garbauskienė, M. ir R. Jauniškiai, kun. V. Dabušis, A. Landsbergis, H. ir R. Miklai, M. Šalinskienė, A. ir J. Simučiai, A. Uknevičius, M. Ulėnienė.

Po **10 dol.:** A. Alyta, S. Butkus, A. Davis, M. Donohue, kun. A. Kardas, V. Kašuba, V. ir V. Matusaičiai, K. Miklas, G. Rajeckas, dr. J. Stukas, R. Šidlauskas, ir šokių grupė "Tryptinis".

Stambiausia **700 dolerių** auka buvo gauta per Kredito Uniją KASĄ, surinkta iš asmenų, naujai įstojančių į lietuvių Kredito Uniją.

Visiem čia paminėtiem aukotojam Židinio vadovybė skiria kuo giliausią padėką.

Didžiausias įnašas į Kultūros Židinio pajamas, kaip ir visada, atėjo iš Lietuvių Atletų Klubo ir Tėvų Pranciškonų vedamų bingo žaidimų. Nors bingo pajamos kasmet vis mažėja, bet be jų vargiai būtų įmanoma Židinį išlaikyti. Per paskutinius 12 mėnesių LAK bingo žaidimai Židiniui davė 19,000 dolerių įnašą, o iš Pranciškonų grupės Židiniui buvo paskirta netoli 12 dūkstančių dolerių. Šios sumos yra auka mažos grupės pasišventusių asmenų, kurie be jokio atlyginimo per kelioliką metų Židinio statybai bei išlaikymui surinko kelis šimtus tūkstančių dolerių. Jiem priklauso ne tik New Yorko apylinkės, bet ir visų lietuvių įvertinimas ir padėka.

Yra ir liūdnesnė pusė. Bingo pajamos mažėja, o bingo darbuotojai jau pavargę pradeda skirstytis. Gi naujų talkininkų nesimato. Kyla klausimas — jeigu užsidarys bingo žaidimai, ar užsidarys ir Kultūros Židinys? Reikia tikėtis, kad ne. Tačiau taip pat reikia tikėtis, kad Židinio narių skaičius bent trigubai padidės, kad turės būti pakeltas narių metinis mokestis (dabar tik 10 dol. į metus), kad visi nariai pareigingai mokestį susimokės (dabar moka tik apie 50%), kad visos lietuvių organizacijos tiek fiziškai, tiek finansiškai daug aktyviau prisidės prie Židinio išlaikymo ir kad vis tankiau prisieis Židinio patalpas nuomuoti kitataučiams.

Netolima ateitis parodys, ar mes tuos įsipareigojimus pajėgsim atlikti, ar ne. O tada paaiškės ir tolimesnis Židinio likimas.

Lietuvių Kultūros Židinio Valdyba

STUDENTŲ STOVYKLA

Studentų Ateitininkų Sąjunga ruošia prieškongresinę stovyklą, 2 val. kelio į pietus nuo Chicagos, Camp Shaw-waw-nassee. Kviečiami visi studentai, kurie baigė 12 skyrių, kviečiami iki 30 metų. Stovykla bus nuo rugpjūčio 23 iki rugpjūčio 30. Kaina 130 dol. asmeniui, arba 45 dol. savaitgaliui. Visi turi iš anksto užsiregistruoti pas Ramintą Pemkutę, 1022 Beau Brummel Dr., Sleepy Hollow, Il 60118, tel. 312 426-2120. **(SAS CV)**

MIRĖ DALIUS BRAZDŽIONIS

Rugpiūčio 5 Darbininko redakcijoje gauta žinia, kad liepos 29, nuėjęs į darbą ir ištiktas širdies priepuolio, mirė Dalius Brazdžionis, poeto Bernardo ir Aldonos Brazdžionių sūnus. Gyveno Los Angeles, Calif. Palaidotas rugpjūčio 3 iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios. Giliam skausme liko žmona Ilona, jo tėveliai, brolis ir sesuo su šeimomis ir kiti giminės.

Kaţalikų universitetui Washingtone rugpjūčio 11 per visas mišias bažnyčiose daroma speciali rinkliava.

Kennebunkporto laikraštis — Village Gazette liepos pradžioje plačiai aprašė pranciškonų vienuolyną, ten vykusia lietuvių dieną, įdėjo puikias iliustracijas. Visas numeris skirtas lietuviams pranciškonams. Dėmesį atkreipia tai, kad laikraščio vienas iš fotografų yra Michael Tarabilda. Kaip žinome, Tarabildų šeima yra pagarsėję dailininkai Lietuvoje. Gal čia tų dailininkų koks giminaitis, o gal tik supuolimas.

Balys Pavabalys (poetas Leonardas Žitkevičius) ką tik išleido satyrinių eilėraščių rinkinį "Milžinai ir slibinai". Kaina 5 dol. Persiuntimui pridėti dar 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Taip pat galima gauti ir pas autorių: L. Žitkus, 81 Vermont St., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJOS KNYGOS

Aldona Vesčiūnienė — "Aidinčios upės", eilėraščiai, įrišta į kietus viršelius. Kaina — 7 dol.

Antanas Škėma — Raštai, III tomas, redagavo L. Mockūnas, kietais viršeliais, 509 psl., kaina — 10 dol.

Knygos gaunamos Darbininko administracijoje. Persiuntimui pridėti 1 dol.

J. Kario "Numizmatikos" keletą egzempliorių gauta Darbininko administracijoje. Kaina 12 dol.

AUTOBUSAS Į PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENĄ

Pennsylvanijos lietuvių 71-oji lietuvių diena šiemet vyksta Glen Park, Pa. Autobusas išvažiuoja rugpjūčio 18 d. 8 v. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, sustoja ties Shalins Funeral Home Woodhavene.

Kaina su įėjimu į pikniką — 15 dol. Teirautis pas Marytę Šalinskienę— 718 296 - 2244.

Government Homes from $1.00. (U repair). Also delinquent tax property. Call 1 - 805-687-6000 Ext. GH-4505 for information.

Jaunas viengungis, dieną dirba, o vakare studijuoja, ieško kambario su virtuvėle (galėtų dalintis ir su kitu) Richmond Hill, Woodhavene, Kew Gardens rajone. Skambinti 800 524 - 1244 nemokamai arba 1 718 846-0502.

Jau metai, kaip mirė rašytojas Pranas Naujokaitis

Rašytojas Pranas Naujokaitis, miręs praeitais metais rugpjūčio 12. Jis buvo uolus Darbininko bendradarbis.

Rugpjūčio 12 sueina metai, kaip mirė rašytojas, literatūros istorikas, pedagogas Pranas Naujokaitis, uolus Darbininko bendradarbis. Net ir sunkiai sirgdamas, jis stengėsi talkinti laikraščiui, sekti Lietuvos kultūrinį gyvenimą, parengti skiltį iš "Okupuotos Lietuvos kultūrinio gyvenimo". Savo darbštumu, pareigingumu jis stebino ir visus ir tuo pačiu skatino ir kitus uoliai tarnauti lietuviškiems kultūros reikalams.

Velionis buvo baigęs lituanistiką, pedagogiką. Buvo gimnazijos mokytojas ir direktorius, pasižymėjęs ir čia savo tvarka, darbštumu. Atvykęs į Ameriką, uoliai dalyvavo lietuviškoje veikloje, mokytojavo Maironio šeštadieninėje mokykloje, buvo jos vedėju, redagavo Eglutę, Ateitį, daug skaitė ir recenzavo lietuvių autorių knygas. Savo recenzijas spausdino Tėviškės Žiburiuose, Ateityje, Darbininke, Drauge.

Dar Vokietijoje būdamas pabėgėlių stovykloje, parašė lietuvių literatūros istorijos vadovėlį. Čia atsidėjęs kaupė medžiagą ir paprašė stambų veikalą — Lietuvių literatūros istoriją. Veikalą sudaro 4 didžiuliai tomai.

Šiam savo darbui jis surinko daug medžiagos, daug datų. Knyga bus labai naudinga ateities literatūros istorikams kaip medžiagos šaltinis.

Plačiai reiškėsi ir literatūroje, rašė eilėraščius, išleido bent kelias knygas; rašė romanus, apysakas. Už romaną "Žydinčios dienos" laimėjo Draugo literatūros premiją.

Visa tai prisimename jo pirmųjų mirties metinių proga, nes jo uolumo ir darbų pasigendame lietuviškoje spaudoje. **(p.j.)**

Sekmadienis Neringos berniukų stovykloje

Įkopęs į aukštą Vermonto kalno Neringos stovyklavietę, pirmiausiai pamatai didingai plėvesuojančias Lietuvos ir Amerikos vėliavas. Puiki žalios žolės aikštė, aplinkui nameliai.

Stovykla tyli, tuščia, rami. Nė gyvos dvasios. Pagalvoji, gal niekas čia nestovyklauja. Bet labai greitai apsidairęs suvoki, kad čia dabar stovyklauja.

Dešinėje aikštės pusėje, didžiulėje smėlio krūvoje matosi daugybė mažų mašinėlių, kurios vienos kopė į kalną, o kitos leidosi žemyn, o daug daug jų apsivertusių, pusiau pridengtų smėliu . . .

Aišku — stovyklauja būsimieji vairuotojai.

Prie kito namelio randi pripjaustytų medžio gabalų, išpjaustytų ornamentų, vinių, įrankių — tai būsimieji medžio išdirbinių menininkai.

Toliau eidamas aikšte, randi apvirtusį sporto batelį, o dar paėjęs randi ir antrą. Suporuoji, apverti, kad saulutė pradžiovintų, nes savininkui nelabai rūpi jų stovis, apsiaus ir drėgnus.

Nameliai tušti. Aplankai gimnaičio namelį. Nutari pradulkinti miegmaišį, pakelti pagalvę — kažkas sujuda, mažas, oranžinės spalvos. Iš arčiau įsitikini, kad tai mažas drieželis.

Vėliau namelio gyventojai paaiškina, kad vienas draugas net 10 jų yra apgyvendinęs namelyje.

Stovyklautojai mėgsta gautą ir susigyvena su jos turtu. Tai vis stovyklos išdaigos.

Klausimas — kur stovyklautojai? Girdisi balsai prie tvenkinio. Išgirsti ir Lietuvos himną.

Nuėjęs prie tvenkinio, pamatai iškeltą Lietuvos vėliavą, girdi giedančius himną. Registruojasi savanoriai iš įvairių Lietuvos kaimų ir miestų. Balsavimu keliu rankomas Lietuvos prezidentas, Lietuva paskelbta nepriklausoma valstybe.

Vadovės papasakojo, kas vyksta. Po dviejų istorijos pamokų, sekmadienį stovyklautojai vaidina girdėtus istorinius faktus, II-jį pasaulinį karą.

Nelengva lankytojui buvo susigaudyti, nes matėsi ten rusų karių su penkiakampėmis raudonomis žvaigždėmis, vokiečių su jų kryžiais. Matei suėmimus, šaudymus, girdėjai — trėmimai į Sibirą, vokiečių okupacija, generolas Plechavičius su savo daliniu ir vėl rusų sugrįžimas. Net patys vaidintojai klausė: "Tai du kartus atėjo komunistai?"

Bėgliai nuo abiejų okupantų. Puikiai vaidino ir pergyveno šį istorijos laikotarpį. Tada per miškus ir kalnus bėgo kas kur galėjo.

Pagaliau pabėgėliai rinkosi pavieniai ir šeimomis prie vieno namelio, kur buvo iškaba UNRRA.

Čia jie gavo gėrimo ir sriubos, kurią dėkingi ir išalkę valgė. Po to prasidėjo emigracija. Toliau stovėjo stalas su Amerikos pareigūnais, o ant didelio akmens — Laisvės statula su žibintu rankoje.

Prie stalo buvo pirmiausiai kviečiamas Amerikos lietuvis, kurio giminės garantavo butą, darbą ir pragyvenimą. Vertėjo pareigas puikiai su humoru atliko aktorius Arūnas Čiuberkis.

Pabėgėliai nuo UNRROS namelio iki Amerikos krantų buvo atgabenami laivu per Atlanto vandenyną. Tai buvo daroma laivu, pririštu prie mašinos. Pabėgėlių veiduose galėjai matyti pasitenkinimą ir viltį įsikurti laisvame krašte.

Giminaičiui visą garantavus, amerikiečiai sveikino atvykusius ir leido vežtis pas save.

-o-

Po dviejų valandų pagaliau galėjai su stovyklautojais susikalbėti.

Tai, ką žmogus pats esi pergyvenęs, visada prisimeni ir kitam papasakoji. Toks stovyklautojų užsiėmimas labai girtinas. Jaunoji kartą įsisąmonins praeitą, karo baisumą, laisvės bei tėvynės netekimą ir kilusius klausimus padiskutuos su tėvais, mokytojais.

Didelė pagarba stovyklos vadovybei ir stovyklautojams. Valio Neringa!

Stovyklos lankytoja